

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "พัฒนาการของกิจกรรมนิตินิมิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์" ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยโดยแบ่งเป็นวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย ผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ประวัติความเป็นมาและสภาพปัจจุบันของกิจกรรมนิตินิมิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. การจัดกิจกรรมนิตินิมิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามความคิดเห็นของอาจารย์และ นิสิต
3. สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับการทำกิจกรรม

นิตินิมิต

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ อาจารย์ที่มีตำแหน่ง เป็นผู้บริหารกิจกรรมนิตินิมิต ได้แก่ รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิตินิมิต หัวหน้ากองกิจการนิตินิมิต ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายกิจการนิตินิมิต ทั้ง 11 คณะ หัวหน้ากิจกรรมนิตินิมิต อาจารย์ที่มหาวิทยาลัยมีคำสั่งแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาประจำชมรมกิจกรรมนิตินิมิต จำนวนชมรมรวม 34 คน นิสิตที่มีตำแหน่ง เป็นนายกองค์การบริหารองค์การนิตินิมิตประธานสภานิสิต นายกสโมสรคณะ ทั้ง 11 คณะ ประธานชมรมที่สังกัดองค์การบริหาร องค์การ

นิสิต ประจำปีการศึกษา 2532 รวมประชากรทั้งสิ้น 109 คน และกลุ่มตัวคือ อาจารย์วิชาการ และ นิสิตปัจจุบัน ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-4 ทั้ง 11 คณะ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2532 ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามาเน (Yamane) จำนวน 683 คน รวมประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้งสิ้น 786 คน เก็บแบบสอบถามคืนมาได้ 733 ชุด คิดเป็นร้อยละ 93.2

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 3 แบบด้วยกันคือ การศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์และการออกแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและสภาพปัจจุบันของการจัดกิจกรรมนิสิต ส่วนการออกแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ตอนคือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดดำเนินการนิสิต ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับการทำกิจกรรมนิสิต และตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการพัฒนานิสิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ จำนวน 19 คน และจากแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ จำนวนทั้งสิ้น 733 ชุด หรือคิดเป็นร้อยละ 93.6 ของแบบสอบถามที่ส่งไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าสถิติต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ SPSSX (The Statistical Package For Social Sciences Version X) ของสถาบันคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง ข้อมูลซึ่งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการนิสิต เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับการทำกิจกรรมนิสิต และข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนานิสิต วิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอในรูปตารางและความเรียง

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง "พัฒนาการของกิจกรรมนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์" ผู้วิจัยได้แบ่งกล่าวสรุปเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ความเป็นมาและสภาพปัจจุบันของกิจกรรมนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตอนที่ 2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และตอนที่ 4 สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับการทำกิจกรรมนิสิต ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ความเป็นมาและสภาพปัจจุบันของกิจกรรมนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2486-2532) ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ด้านกิจกรรมนิสิต โดยแบ่งออกเป็น 5 ประเด็นคือ นโยบายและวัตถุประสงค์การทำกิจกรรมนิสิต โครงสร้างการบริหารกิจกรรมนิสิต ประเภทและลักษณะกิจกรรม และการดำเนินงานกิจกรรมนิสิต สรุปได้ดังนี้

1.1 นโยบายและวัตถุประสงค์การทำกิจกรรมนิสิต ในช่วงแรกของการจัดกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ยังไม่พบว่ามีกำหนดนโยบายของกิจกรรมนิสิตไว้เป็นการอย่างเฉพาะอย่างชัดเจน แต่การดำเนินการนี้ได้ยึดคติฐานของมหาวิทยาลัย ถือตามแนวหลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ ที่ว่า "เจตนารมณ์แห่งการก่อตั้งมหาวิทยาลัย คือ เพื่อเป็นสถาบันฝึกเยาวชน นำความรู้ทุกแขนงออกมารับใช้สังคม และมุ่งผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ จนกระทั่งนำความรู้ทุกแขนงออกมารับใช้สังคมและมุ่งผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ" จนกระทั่งปี พ.ศ. 2511 ซึ่งเป็นช่วงสมัยที่มี นายกี วิสุทธารมณ์ เป็นรองอธิการบดีฝ่ายปกครองและสวัสดิการ ได้กำหนดนโยบายสนับสนุนส่งเสริมให้นิสิตได้มีโอกาสปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ นอกหลักสูตรได้อย่างกว้างขวาง และได้ดำเนินการไปตามธรรมนูญการปกครองนิสิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พุทธศักราช 2511 โดยให้นิสิตเป็นสมาชิกในองค์การนิสิตทุกคน การร่วมกิจกรรมให้เป็นไปโดยความสมัครใจ รวมทั้งส่งเสริมให้นิสิตปกครองกันเองตามวิถีแห่งประชาธิปไตย สนับสนุนให้อาจารย์ร่วมกิจกรรมโดยเป็นที่ปรึกษา จากนั้นในปี พ.ศ. 2520 ซึ่งมี นายแพทย์ภิญโญ กัลยาณมิตร เป็นรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต เป็นช่วงที่รัฐบาลสั่งยุบเลิกองค์การนิสิต สโมสรนิสิต แต่ยังคงผ่อนปรนให้นิสิตทำกิจกรรมในรูปแบบโครงการด้านกีฬาและศิลปวัฒนธรรม และมหาวิทยาลัยก็มีนโยบายเด่นชัดในการ

สนับสนุนกิจกรรมกีฬาและศิลปวัฒนธรรม ในช่วง พ.ศ.2522-2524 ซึ่งมี นายแพทย์กัญญ์ วัลยาภิมิตร เป็นรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต ได้มีนโยบายฟื้นฟูกิจกรรมทุกประเภท และมุ่งเสริมสร้างความเข้าใจระหว่างอาจารย์และนิสิต ตลอดจนพัฒนาแบบโครงสร้างการบริหารกิจกรรมขององค์การนิสิตให้มีความเหมาะสม ช่วงปี 2525-2529 ซึ่งมี รองศาสตราจารย์ ดร.บุญสม สุวชิรัตน์ เป็นรองอธิการบดีฝ่ายกิจกรรมนิสิตนั้น ได้มีการตราข้อบังคับว่าด้วยธรรมนูญนิสิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พุทธศักราช 2525 เป็นแนวทางในการดำเนินงานกิจกรรมนิสิต มีนโยบายเผยแพร่ชื่อเสียงเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย ส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตรและเสรีภาพทางวิชาการ บลุกฟังและรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและเอกลักษณ์อันดีงามของไทย ส่งเสริมสัมพันธ์ไมตรีกับนานาสถาบันและถือหลักเสมอภาคในการปฏิบัติต่อกัน ช่วงปี พ.ศ.2529-2532 ซึ่งมี รองศาสตราจารย์ ดร.สาเนาวิ ขจรศิลป์เป็นรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต ได้กำหนดนโยบายด้านกิจกรรมนิสิต โดยสรุปว่า เน้นให้มีการทบทวนและปรับปรุงการจัดกิจกรรมนิสิตให้เป็นผลต่อการพัฒนานิสิต ทบทวนปรับปรุงหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเพื่อทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ เน้นการพัฒนาบุคลิกภาพ และความเป็นผู้นำของกิจกรรมนิสิต

สำหรับวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนิสิต พบว่า นับตั้งแต่มหาวิทยาลัยสนับสนุนให้จัดดำเนินการในรูป "องค์การนิสิต และสโมสรนิสิต" เมื่อ พ.ศ.2489 แล้วนั้น ได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนิสิตไว้ชัดเจนว่าวัตถุประสงค์ขององค์การนิสิต ซึ่งปรากฏอยู่ในข้อบังคับว่าด้วยธรรมนูญนิสิต ระเบียบสโมสรนิสิตและได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของมหาวิทยาลัย สภาพแวดล้อมของสังคมและความต้องการของนิสิต และพบว่าวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนิสิตที่กำหนดไว้นั้น ตรงกันมากที่สุดคือ อบรมให้รู้จักปกครองตนเอง เพื่อเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่นิสิต ส่วนวัตถุประสงค์ข้อที่เคยกำหนดไว้และถูกตัดออกไปในระยะหลังคือ เป็นแนวทางโดยยึดถือระเบียบ อารูโส น้ำใจ ประเพณี

ส่วนวัตถุประสงค์ที่เพิ่มเติมคือ ส่งเสริมให้มีการศึกษาอบรมนิสิตให้เป็นพลเมืองดี เป็นผู้มีวัฒนธรรมอันดี มีพละนาถมัชสมบูรณ์ มีความรู้ความสามารถที่จะประกอบสัมมาอาชีพ และมีจิตใจเป็นประชาธิปไตย ไม่ใช้กำลังไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อเป็นเครื่องมือบีบบังคับนิสิตหรือคณะนิสิต เผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย รักษาความเป็นธรรมในสังคม ผลประโยชน์ของชาติ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย

1.2 โครงสร้างการบริหารกิจกรรมนิสิต ได้แยกกล่าวเป็น 2 ส่วนคือ โครงสร้างการบริหารกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัย และโครงสร้างการบริหารกิจกรรมนิสิตขององค์การนิสิต พบว่า ตั้งแต่ พ.ศ. 2486 จนถึง พ.ศ. 2532 โครงสร้างการบริหารกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง 5 ครั้ง คือช่วง พ.ศ. 2489-2507 ตำแหน่งบริหารสูงสุดด้านกิจกรรมนิสิต คือ เลขานุการมหาวิทยาลัยฯ และมีคณะกรรมการได้แก่ อาจารย์สำนักงานอธิการบดี

ต่อมา พ.ศ. 2508-2516 ตำแหน่งบริหารสูงสุดด้านกิจกรรมนิสิตได้เปลี่ยนจากเลขานุการมหาวิทยาลัยฯ เป็น "รองอธิการบดีฝ่ายปกครองและสวัสดิการ" และมีคณะกรรมการประกอบด้วย ผู้ช่วยฝ่ายการปกครองและสวัสดิการนิสิตหญิงและผู้ช่วยฝ่ายการปกครองและสวัสดิการนิสิตชาย คณะกรรมการปกครองและสวัสดิการ และอาจารย์ฝ่ายกิจกรรมนิสิต ทั้งนี้เพื่อให้อัตนวิสัยกับขอบข่ายภาระหน้าที่งานที่ขยายเพิ่มขึ้น เนื่องจากมหาวิทยาลัยฯ บังคับให้นิสิตปีหนึ่งทุกคนพักในหอพักของมหาวิทยาลัย เพื่อได้เรียนรู้การเป็นอยู่ร่วมกัน แต่การอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมากในหอพักนั้นจำเป็นต้องมีระเบียบวินัยในการปกครอง และรวมทั้งสวัสดิการที่จะให้ความสะดวกแก่นิสิตด้วย ดังนั้นโครงสร้างการบริหารจึงได้เพิ่มตำแหน่งผู้ช่วยฝ่ายปกครองและสวัสดิการนิสิตชายและนิสิตหญิงขึ้น และมีคณะกรรมการซึ่งมาจากเลขานุการคณะฯ ละ 1 คน เป็นคณะกรรมการปกครองและสวัสดิการ

ช่วง พ.ศ. 2517-2520 ตำแหน่ง "รองอธิการบดีฝ่ายปกครองและสวัสดิการ" เปลี่ยนเป็น "รองอธิการบดีฝ่ายนิสิต" เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในช่วงสมัยนี้ที่มหาวิทยาลัยฯ ไม่ได้บังคับให้นิสิตปี 1 ทั้งหมดพักอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัย เนื่องจากนิสิตมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น จนหอพักไม่เพียงพอกับจำนวนนิสิต บทบาทในการปกครองนิสิตจึงลดน้อยลงกว่าเดิม ส่วนโครงสร้างของการบริหารกิจกรรมนิสิตจะประกอบด้วย อาจารย์ผู้ปกครองนิสิตหญิง ผู้ช่วยรองอธิการประจำคณะ 8 คณะ อาจารย์ฝ่ายสวัสดิการและแผนกกิจกรรมและรักษาความปลอดภัย เป็นเบื้องต้นในการให้คำปรึกษาแก่นิสิตในการทำกิจกรรมนิสิต

ช่วง พ.ศ. 2521-2528 มีการแบ่งส่วนการบริหารในมหาวิทยาลัยฯ โดยแบ่งออกเป็นฝ่ายต่าง ๆ และกำหนดให้ "รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต" เป็นตำแหน่งบริหารสูงสุดด้านกิจกรรมนิสิต จะเห็นได้ว่าชื่อตำแหน่งได้เปลี่ยนจาก "รองอธิการบดีฝ่ายนิสิต" เป็น "รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต" และได้ตั้งกองการนิสิตเป็นสำนักงานบริหารเกี่ยวกับกิจกรรมนิสิต

มีงานกิจกรรมนิสิตรับผิดชอบให้คำปรึกษาและแนะนำเป็นเบื้องต้นแก่นิสิตในการทำกิจกรรมและขึ้นตรงกับฝ่ายกิจกรรมนิสิต

ช่วง พ.ศ.2529-2532 ตำแหน่งบริหารสูงสุดด้านกิจกรรมนิสิตคือ "รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต" แต่สายงานฝ่ายกิจกรรมนิสิตได้ยุบไปเป็นงานกิจกรรมนิสิต และมีหน่วยกิจกรรมนิสิตและหน่วยกีฬา หน้าที่เบื้องต้นให้คำปรึกษาและแนะนำแก่นิสิต

จากการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารกิจกรรมนิสิต ในแต่ละช่วงสมัย วิเคราะห์ได้ว่าเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์และภาระหน้าที่รับผิดชอบ

สำหรับโครงสร้างการบริหารกิจกรรมนิสิตขององค์การนิสิตนั้น มีโครงสร้างการบริหารอยู่ 2 รูปแบบคือ รูปแบบมีองค์การนิสิตเป็นองค์กรเดียว กับรูปแบบที่มีองค์การบริหารและสภานิสิต จากการวิจัยพบว่า โครงสร้างการบริหารงานขององค์การนิสิตมีการปรับเปลี่ยน 6 ครั้ง พอสรุปได้ดังนี้

ช่วง พ.ศ.2489-2505 โครงสร้างการบริหารองค์การนิสิตมีเพียงองค์กรเดียวไม่มีสภานิสิต แบ่งกิจกรรมออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ คณะกรรมการบริหารนิสิต และคณะกรรมการปกครองนิสิต

ช่วง พ.ศ.2506-2507 โครงสร้างการบริหารองค์การนิสิตจะมีรูปแบบที่มีองค์การนิสิตและสภานิสิต องค์การนิสิตแบ่งกิจกรรมออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ คณะกรรมการบริหารนิสิตกับคณะกรรมการปกครองนิสิต และเพิ่มตำแหน่งสารวัตรนิสิตหญิงและชายในส่วนคณะกรรมการปกครองนิสิต

ช่วง พ.ศ.2508 มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ สภาผู้แทนนิสิต องค์การบริหารและคณะกรรมการตุลาการ องค์การบริหารประกอบด้วย คณะกรรมการองค์การบริหาร คณะกรรมการประสานงานขององค์การบริหาร

ช่วง พ.ศ.2519-2520 กิจกรรมนิสิตในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สภานิสิต องค์การนิสิต สโมสรนิสิต พรรคและกลุ่มกิจกรรมได้ถูกระงับโดยคำสั่งที่ 42/2519 ของ คณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน

ช่วง พ.ศ.2521-2523 การทำกิจกรรมนิสิตจะอยู่ในรูปของสโมสรนิสิต

ช่วง พ.ศ.2524-2532 หลังจากที่รัฐบาลเปิดโอกาสให้จัดกิจกรรมนิสิตในรูปองค์การนิสิตได้อีกครั้งหนึ่ง บรรยากาศของความเป็นประชาธิปไตยในสังคมภายนอก

อาสาพัฒนาทางภาคใต้ และ เมื่อพิจารณาพบว่าบางกิจกรรมที่เคยจัดมา ปัจจุบันได้ยุบเลิกและไม่มีการดำเนินการแล้ว ได้แก่ สโมสรภาษาอังกฤษ สโมสรภาพนึ่ง แผนกทัศนศึกษา ชุมนุมนิสิตหญิง ชมรมต่อต้านยาเสพติด และชมรมที่เพิ่งจะก่อตั้งในช่วงปัจจุบัน คือ ชมรมกีฬาเบตอง ชมรมศิลปการดำรงชีพ ชมรมศิลปการแสดง ชมรมสาธาดนุช ชมรมโพลีคองและคลาสสิกกีตาร์ และชมรมชาติกษาวทอ

เห็นได้ว่ากิจกรรมที่จัดในปัจจุบันส่วนมากเป็นกิจกรรมกีฬา กิจกรรมศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ส่วนกิจกรรมวิชาการในปัจจุบันส่วนมากจะจัดกิจกรรมเล็ก ๆ และไม่เด่นเท่ากิจกรรมด้านอื่น ๆ

1.4 การจัดดำเนินงาน สรุปผลได้ดังนี้

4.1.1 การจัดดำเนินงานกิจกรรมนิสิตที่ผ่านมา พบว่า มหาวิทยาลัยได้ให้นักนิสิตมีบทบาทเป็นผู้จัดการดำเนินการเอง ต่อมาเมื่อเหตุการณ์ทางการเมืองที่ส่งผลให้การดำเนินงานกิจกรรมนิสิตแปรเปลี่ยนไป โดยการสั่งยุบเลิกกิจกรรมในรูปสโมสร องค์การ สภานิสิต ในช่วง พ.ศ.2519-2520 ซึ่งทางมหาวิทยาลัยได้มีบทบาทในการเข้ามาดำเนินการกิจกรรม โดยมีนิสิตเป็นผู้ร่วมดำเนินงาน แต่ละหลังปี พ.ศ.2521 จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ.2532) มหาวิทยาลัยให้นักนิสิตเป็นผู้ดำเนินการเอง คือ นิสิตเป็นผู้เขียนโครงการ การของบประมาณ สนับสนุน การติดต่อต่าง ๆ โดยมีมหาวิทยาลัยคอยดูแลอย่างใกล้ชิด เช่น การทำโครงการค่ายอาสาพัฒนา นิสิตจะเป็นผู้ดำเนินการเองตั้งแต่หาพื้นที่ในการออกปฏิบัติงาน การทำโครงการทางงบประมาณสนับสนุนโครงการ และการออกปฏิบัติงานในพื้นที่ปฏิบัติการ ทั้งนี้มหาวิทยาลัยให้การช่วยเหลือในด้านเอกสารรับรองการปฏิบัติงาน เป็นต้น แต่เนื่องจากกิจกรรมที่จัดไม่เพียงแต่มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนานิสิต แต่ก็มีผลถึงการพัฒนามหาวิทยาลัยและพัฒนาสังคมภายนอกด้วย ทำให้ผู้บริหารกิจกรรมในปัจจุบันได้พิจารณากำหนดบทบาทการทำกิจกรรมไว้ เช่น บางกิจกรรมนิสิตควรทำกิจกรรมร่วมกับมหาวิทยาลัย โดยมหาวิทยาลัยเป็นผู้รับผิดชอบในการทำโครงการ การหางบประมาณสนับสนุนโครงการ การประชาสัมพันธ์ และมีนิสิตมีส่วนร่วมในการหาผู้เข้าร่วมโครงการ และนิสิตเป็นผู้ปฏิบัติการ เช่นกิจกรรมงานไหว้ครูของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจะมอบหมายให้กองกิจการนิสิตเป็นผู้ทำโครงการและงบประมาณ รวมทั้งควบคุมขั้นตอนในการดำเนินงาน ในส่วนนิสิตจะรับผิดชอบในการนำนิสิตเข้าพิธีไหว้ครู การฝึกซ้อมนำพิธีไหว้ครู เป็นต้น และบางกิจกรรมมหาวิทยาลัยจะดำเนินการเอง ได้แก่การที่มหาวิทยาลัยนำ

หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งทำหน้าที่รับผิดชอบโครงการ การของงบประมาณสนับสนุนโครงการ การหากำลังคนในการดำเนินงาน สถานที่และอุปกรณ์ในการดำเนินโครงการ เช่น การประชุม นิเทศ นิสิตใหม่ ปัจฉิมนิเทศแก่ผู้สำเร็จการศึกษา การจัดอบรมผู้นำกิจกรรมนิสิต การจัดตลาดนัด แรงงาน เป็นต้น

1.4.2 บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนิสิต พบว่า นับแต่ มหาวิทยาลัยสนับสนุนให้มีการดำเนินการจัดกิจกรรมนิสิตในรูป "สโมสร" "องค์การนิสิต" "สภานิสิต" ได้สนับสนุนให้มีอาจารย์ที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา ควบคุมดูแลการจัดกิจกรรมนิสิตมา โดยตลอด และปัจจุบันมหาวิทยาลัย ได้กำหนดบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนิสิต ไว้ ชัดเจนยิ่งขึ้น เนื่องจากอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นกลไกที่สำคัญในการทำหน้าที่ดูแลและให้คำปรึกษา ในการดำเนินกิจกรรมนิสิตและ เพื่อให้กิจกรรมนิสิตดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและ เป็นไปเพื่อ พัฒนานิสิต ซึ่งถือได้ว่าเป็นเป้าหมายที่สำคัญยิ่ง โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษามีบทบาทในการให้คำ ปรึกษาแนะนำจุดประสงค์ในการทำกิจกรรม เข้าใจกฎ ระเบียบ แนวนโยบายของมหาวิทยาลัย ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรมนิสิต การแบ่งเวลาเรียนและการทำกิจกรรม ร่วมวางแผนกิจกรรม บทบาทในการควบคุมดูแลการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด จัดทำสรุปผลการปฏิบัติงาน ในรอบปี พร้อมทั้ง เสนอแนะข้อพิจารณาต่าง ๆ ของฝ่ายกิจกรรมนิสิต และบทบาททางด้านการ ประสานงาน ระหว่างชมรมกับฝ่ายกิจการนิสิตหรือหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภายนอกและภายในสถาบัน ที่เกี่ยวข้อง

1.4.3 ความสนใจของอาจารย์และนิสิตที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานกิจกรรมนิสิต ในช่วงก่อนปี 2513 ทั้งอาจารย์และนิสิต ให้ความสนใจและเข้าไปมี ส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนิสิตเป็นอย่างดี แต่ต่อมาตั้งแต่พ.ศ. 2514-2532 ความสนใจของ นิสิตและอาจารย์ที่มีต่อกิจกรรมจะลดลง เนื่องจากสาเหตุจากสังคมภายในมหาวิทยาลัยได้ เติบโตขึ้นกว้างขวางมากขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตและนิสิต และระหว่างนิสิตกับอาจารย์ ลดน้อยลง เนื่องจากการแข่งขันกันเรียน เพื่อพัฒนาการว่างงานของบัณฑิต ทางด้านอาจารย์ ต้องปรับปรุงคุณภาพทางวิชาการ มีการวิเคราะห์วิจัยงานวิชาการมากขึ้น ทำให้ห่างเหินกับนิสิต ระบบการปกครองแบบพี่น้อง ได้เสื่อมถอยไปจากการนำไปปฏิบัติที่ผิดหลักเกณฑ์ กิจกรรมปัจจุบัน เป็นกิจกรรมเล็กๆ และมีหลากหลายมากขึ้น แต่กิจกรรมเด่นที่ชักจูงความสนใจไม่ค่อยมี ประกอบ กับสังคมเมืองได้เข้ามาในสังคมเกษตร ซึ่งแต่เดิมเป็นสังคมชนบท ผู้เรียนมาจากต่างจังหวัด

เป็นส่วนใหญ่ และส่วนมากอยู่หอพักของมหาวิทยาลัย ปัจจุบันหอพักไม่สามารถรองรับนิสิตทั้งหมด
ได้ ผู้ที่ได้อยู่หอเฉพาะผู้มีความจำเป็นเท่านั้น จึงเป็นผลให้อยู่อย่างตัวใครตัวมันกระทบไปถึง
กิจกรรมนิสิตด้วย

1.4.4 สิ่งอำนวยความสะดวกและงบประมาณ พบว่า มหาวิทยาลัยได้
จัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้นิสิตโดยตลอด คือ สถานที่ทำการขององค์การนิสิต สโมสร และ
ชมรม สถานที่แสดงหรือเล่นกิจกรรม ยานพาหนะ งบประมาณที่มหาวิทยาลัยจัดเพื่อสนับสนุน
กิจกรรมนิสิตนั้นที่ผ่านมามหาวิทยาลัยไม่ได้จัดสนับสนุนให้ยกเว้นกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยร่วมจัด
ดำเนินการหรือเป็นกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดให้ ส่วนเงินสนับสนุนกิจกรรมส่วนใหญ่นั้น ได้มาจาก
เงินค่าบำรุงกิจกรรมนิสิต เงินค่าบำรุงกีฬา และการหารายได้ของชมรมนิสิตเอง

ตอนที่ 2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพื่อให้เข้าใจสภาพผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ในปัจจุบันผู้วิจัยได้เสนอภาพของอาจารย์ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 733 คน จำแนกเป็นอาจารย์ 286 คน นิสิต
447 คน อาจารย์ที่ออกแบบสอบถามเป็นเพศชาย 144 คน คิดเป็นร้อยละ 50.3 เป็นเพศหญิง
142 คน คิดเป็นร้อยละ 49.7 สังกัดคณะเกษตรมากที่สุด 54 คน คิดเป็นร้อยละ 18.9 เคย
ร่วมและไม่เคยร่วมสัมมนาเกี่ยวกับกิจกรรมนิสิตจำนวนเท่ากันคือ 136 คิดเป็นร้อยละ 47.6
และไม่ตอบ 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 เป็นอาจารย์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนิสิต 168 คน
คิดเป็นร้อยละ 58.7 และเกี่ยวข้องกับกิจกรรมนิสิต 118 คน คิดเป็นร้อยละ 41.3 ส่วนมากจะ
เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกีฬา 60 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ 20 คน
คิดเป็นร้อยละ 7.0 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานด้านกิจกรรมนิสิตต่ำกว่า 5
ปี มากที่สุดที่ 49 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1 อาจารย์ส่วนใหญ่มองเห็นว่ากิจกรรมมีประโยชน์
ต่อนิสิต 236 คน คิดเป็นร้อยละ 82.5 และมีความพึงพอใจในกิจกรรมนิสิตที่เป็นอยู่ปัจจุบัน
153 คน คิดเป็นร้อยละ 53.5 ส่วนใหญ่มีเหตุจูงใจในการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมนิสิตเพราะได้
รับการแต่งตั้ง 57 คน คิดเป็นร้อยละ 19.9 และจำนวนครั้งที่ได้พบปะพูดคุยกับนิสิตจะอยู่ระหว่าง
4-10 ครั้งต่อปีการศึกษา จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 19.9

สำหรับนิสิตที่ตอบแบบถาม เป็นนิสิตชาย 312 คน คิดเป็นร้อยละ 69.8 เป็น นิสิตหญิง 135 คน คิดเป็นร้อยละ 30.9 ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 19-21 ปี จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 55.5 ส่วนใหญ่เป็นนิสิตชั้นปีที่ 4 จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 28.2 และ ส่วนใหญ่สังกัดคณะ เศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ 88 คน คิดเป็นร้อยละ 19.7 ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนิสิต 363 คน คิดเป็นร้อยละ 81.2 ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกของกิจกรรม 178 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8 ประเภทกิจกรรมที่ทำ ส่วนใหญ่ทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ 116 คน คิด เป็นร้อยละ 26.0 และส่วนใหญ่นักอยู่ในหอพักมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 264 คน คิดเป็นร้อย ละ 59.1 จำนวนเวลาที่เดินทางไปกลับบ้านระหว่างบ้านพักกับมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่จะอยู่ ระหว่าง 1-2 ชั่วโมง 89 คน คิดเป็นร้อยละ 48.6 และใช้เวลาเรียนระหว่าง 21-30 ชั่วโมง เป็นส่วนใหญ่ จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 46.7 ส่วนใหญ่มีเหตุจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจากมีความสนใจของตนเอง 263 คน คิดเป็นร้อยละ 57.5 และส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรม 1-5 ครั้ง (ในภาคปลายปีการศึกษา 2532) จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 และนิสิต ที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรม สาเหตุส่วนใหญ่เนื่องจากไม่มีเวลา 45 คน คิดเป็นร้อยละ 10.1

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ในปัจจุบัน ผลวิจัยสรุปได้ดังนี้

เพื่อให้เห็นพัฒนาการของกิจกรรมของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในปัจจุบัน ผู้วิจัย ได้สอบถามความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิต เพื่อให้ได้ภาพของกิจกรรมมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ได้ชัดเจน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ด้านบรรลู่วัตถุประสงค์ ในการดำเนินงานกิจกรรมนิสิต

การบรรลู่วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานกิจกรรมนิสิต พบว่า อาจารย์และ นิสิตโดยส่วนรวมมีความเห็นว่า นิสิตบรรลู่วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานกิจกรรมนิสิต ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$ และ $\bar{X} = 3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจารย์และนิสิตมี ความเห็นตรงกันว่า นิสิตบรรลู่วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานกิจกรรม คือ เกิดการพัฒนาความ สามารถทางทักษะสังคม ($\bar{X} = 3.87$ และ $\bar{X} = 3.79$) อันดับรองลงไปคือ เกิดการพัฒนา วุฒิภาวะและการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 3.68$ และ $\bar{X} = 3.68$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด พบว่า อาจารย์มีความเห็นว่า เป็นแหล่งกลางในการพบปะแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ($\bar{X} =$

3.24) นิลิตเห็นว่า เป็นสื่อกลางในการประสานงานและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และ นิลิต ($\bar{X} = 3.24$)

2. ผลที่นิลิตที่ได้รับจากการทำกิจกรรมนิลิต พบว่า อาจารย์และนิลิตมีความคิด เห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$ และ $\bar{X} = 3.64$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์ และนิลิตมีความเห็นตรงกัน เป็นค่าเฉลี่ยสูงสุดเกี่ยวกับผลที่นิลิตได้รับจากการทำกิจกรรมนิลิตคือ มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.08$ และ $\bar{X} = 3.88$) อันค้ำรองคือ ความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ($\bar{X} = 3.93$ และ $\bar{X} = 3.82$) กล้าแสดงออกทางความคิดและ ความรู้สึก ($\bar{X} = 3.89$ และ $\bar{X} = 3.77$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุดตามความเห็นของอาจารย์และนิลิตคือ เพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการและสติปัญญา ($\bar{X} = 2.47$ และ $\bar{X} = 3.32$)

3. การดำเนินงานกิจกรรมนิลิต

การดำเนินงานกิจกรรมนิลิต จำแนกออกเป็นประเด็นต่าง ๆ 6 ประเด็น คือ คณะกรรมการนิลิต ลักษณะกิจกรรมนิลิต อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนิลิต งบประมาณสนับสนุน กิจกรรม การบริการของมหาวิทยาลัยและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานกิจกรรมนิลิต ซึ่งผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัย เป็นด้าน ๆ ดังนี้

ด้านคณะกรรมการนิลิต

ด้านคณะกรรมการนิลิต พบว่า อาจารย์และนิลิตมีความเห็นต่อคณะกรรมการ นิลิตในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$ และ $\bar{X} = 3.26$) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด เกี่ยวกับคณะกรรมการนิลิต พบว่าอาจารย์และนิลิต มีความเห็นตรงกันว่า คณะ กรรมการเป็นผู้กำหนดแผนงานในการทำงานกิจกรรมเป็นส่วนใหญ่ ($\bar{X} = 3.55$ และ $\bar{X} = 3.58$) รองลงไป คณะกรรมการรับฟังและความคิดเห็นของสมาชิก ($\bar{X} = 3.45$ และ $\bar{X} = 3.34$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการเลือกสรรกรรมการที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงาน นั้น ๆ ($\bar{X} = 3.51$ และ $\bar{X} = 3.09$)

ด้านลักษณะกิจกรรมนิสิต

ด้านลักษณะกิจกรรมนิสิต พบว่า อาจารย์และนิสิตมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$ และ $\bar{X} = 3.26$) และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจารย์มีความเห็นว่า นิสิตมีอิสระในการดำเนินกิจกรรมได้เต็มที่ ($\bar{X} = 3.46$) นิสิตเห็นว่า กิจกรรมที่ทำการสืบทอดเจตนารมณ์ของรุ่นพี่ ($\bar{X} = 3.49$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาจารย์มีความเห็นว่า ได้นำผลจากการประเมินผลมาใช้ในการทำกิจกรรมครั้งต่อไป ($\bar{X} = 2.93$) นิสิตมีความเห็นว่า นิสิตมีอิสระในการดำเนินกิจกรรมได้เต็มที่ ($\bar{X} = 3.29$)

ด้านอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนิสิต

ด้านอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนิสิตพบว่า อาจารย์และนิสิต มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$ และ $\bar{X} = 3.35$) และค่าเฉลี่ยสูงสุด ตามความเห็นของอาจารย์และนิสิตตรงกันคือ อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมมีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถเข้ากับคนต่างวัยได้ ($\bar{X} = 3.62$ และ $\bar{X} = 3.51$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามความเห็นของอาจารย์และนิสิตคือ อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมและคณะกรรมการวางแผนการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน ($\bar{X} = 3.18$ และ $\bar{X} = 3.02$)

ด้านงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมนิสิต

ด้านงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมนิสิต พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.79$ และ $\bar{X} = 2.97$) ค่าเฉลี่ยสูงสุด ตามความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิต คือ การใช้จ่ายเงินกิจกรรมเป็นไปอย่างประหยัดและได้ประโยชน์ ($\bar{X} = 3.02$ และ $\bar{X} = 3.25$) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามความเห็นของอาจารย์และนิสิตคือ การได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพียงพอกับปริมาณกิจกรรมที่มีอยู่ ($\bar{X} = 2.41$ และ $\bar{X} = 2.38$)

ด้านบริการของมหาวิทยาลัย

ด้านบริการของมหาวิทยาลัย อาจารย์และนิสิต มีความคิดเห็น ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$ และ $\bar{X} = 3.14$) ค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจารย์และนิสิตเห็นว่า ได้รับความสะดวกเกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการทำกิจกรรม ตามที่เสนอ

ขอใช้ ($\bar{X} = 3.36$, $\bar{X} = 3.21$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาจารย์และนิสิตเห็นว่า ได้รับการสนับสนุน
ด้านบริการยานพาหนะของมหาวิทยาลัย ตามที่เสนอขอใช้ ($\bar{X} = 3.11$ และ $\bar{X} = 3.08$)

ปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินงานกิจกรรมนิสิต

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานกิจกรรมนิสิต อาจารย์และนิสิต มีความ
เห็นในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$ และ $\bar{X} = 3.28$) ค่าเฉลี่ยสูงสุด ที่เป็นปัญหามากในการ
ดำเนินงานกิจกรรม ความความคิดเห็นของอาจารย์คือ อาจารย์ไม่เข้าร่วมกิจกรรมนิสิต ($\bar{X} =$
3.63) นิสิตเห็นว่า การจัดกิจกรรมบ่อยเกินไปทำให้เสียเวลาเรียน ($\bar{X} = 3.94$) ค่าเฉลี่ยต่ำ
สุด ตามความเห็นของอาจารย์และนิสิตคือ ในการจัดกิจกรรมของนิสิตไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของ
อาจารย์ ($\bar{X} = 2.74$ และ $\bar{X} = 2.76$)

4. สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องต่อการทำกิจกรรมนิสิต

ความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิต เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในและภายใน
นอกมหาวิทยาลัย ที่เกี่ยวข้องต่อการทำกิจกรรมนิสิต อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.94$ และ
 $\bar{X} = 3.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์และนิสิตมีความเห็นในระดับปานกลางใน
ทุก ๆ ด้านคือ ด้านสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 2.97$ และ $\bar{X} = 3.06$) ด้าน
สภาพแวดล้อมภายนอกมหาวิทยาลัยคือด้านการเมือง ($\bar{X} = 2.98$ และ $\bar{X} = 3.23$) เมื่อ
วิเคราะห์เป็นรายข้อในแต่ละด้านพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมภายใน ค่าเฉลี่ยสูงสุด ตามความเห็น
ของอาจารย์คือ มหาวิทยาลัยอำนวยความสะดวกด้านสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมนิสิต ($\bar{X} = 3.34$)
นิสิตเห็นว่า นิสิตมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ($\bar{X} = 3.34$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุดในด้านนี้อาจารย์และ
นิสิตเห็นว่า อาจารย์ผู้สอนให้งานน้อยลง เพื่อให้นิสิตมีเวลาทำกิจกรรมนิสิต ($\bar{X} = 2.18$ และ
 $\bar{X} = 2.62$) ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกมหาวิทยาลัยพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านการเมือง
ตามความเห็นของอาจารย์คือ นิสิตสนใจที่จะทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเมืองของประเทศ
($\bar{X} = 2.84$) นิสิตเห็นว่า ระบบการเมืองของประเทศมีบทบาทในกิจกรรมนิสิตรุ่งเรืองหรือชะงัก
($\bar{X} = 3.18$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุดด้านการเมือง ตามความเห็นของอาจารย์และนิสิตคือ นิสิตได้
รับเงินจากพรรคการเมืองมาสนับสนุนการทำกิจกรรมนิสิต ($\bar{X} = 1.90$ และ $\bar{X} = 2.13$)

ด้านสังคมพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ตามความเห็นของอาจารย์และนิสิตคือ การทำกิจกรรมนิตศรคานึ่งถึงความต้องการของสังคม ($\bar{X} = 3.89$ และ $\bar{X} = 3.89$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุดตามความเห็นของอาจารย์คือ กิจกรรมนิตศรคานึ่งได้รับความร่วมมือจากกลุ่มเป้าหมายกิจกรรม ($\bar{X} = 2.23$) นิตศรคานึ่งเห็นว่า ประชาชนทั่วไปเห็นว่ากิจกรรมนิตศรคานึ่งเป็นเรื่องที่มีประโยชน์มาก ($\bar{X} = 3.26$) ด้านเศรษฐกิจ พบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุด ตามความเห็นของอาจารย์คือ ลักษณะกิจกรรมที่ทำอยู่นั้นสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจของประเทศ ($\bar{X} = 3.17$) นิตศรคานึ่งเห็นว่าภาวะเศรษฐกิจของประเทศรวมทั้งของนิตศรคานึ่งและผู้ปกครองทำให้ไม่อาจจัดกิจกรรมนิตศรคานึ่งได้ ($\bar{X} = 3.26$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาจารย์และนิตศรคานึ่งเห็นว่า หน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐและเอกชนให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมนิตศรคานึ่ง ($\bar{X} = 2.70$ และ $\bar{X} = 3.18$) ด้านสังคมพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ตามความเห็นของอาจารย์และนิตศรคานึ่งคือ การทำกิจกรรมนิตศรคานึ่งถึงความต้องการของสังคม ($\bar{X} = 3.89$ และ $\bar{X} = 3.89$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุดตามความเห็นของอาจารย์คือ กิจกรรมนิตศรคานึ่งได้รับความร่วมมือจากกลุ่มเป้าหมายกิจกรรม ($\bar{X} = 2.23$) นิตศรคานึ่งเห็นว่า ประชาชนทั่วไปเห็นว่ากิจกรรมนิตศรคานึ่งเป็นเรื่องที่มีประโยชน์มาก ($\bar{X} = 3.26$) ด้านเศรษฐกิจ พบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุด ตามความเห็นของอาจารย์คือ ลักษณะกิจกรรมที่ทำอยู่นั้นสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจของประเทศ ($\bar{X} = 3.17$) นิตศรคานึ่งเห็นว่าภาวะเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งของนิตศรคานึ่งและผู้ปกครองทำให้ไม่อาจจัดกิจกรรมนิตศรคานึ่งได้ ($\bar{X} = 3.26$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาจารย์และนิตศรคานึ่งเห็นว่า หน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐและ เอกชนให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมนิตศรคานึ่ง ($\bar{X} = 2.70$ และ $\bar{X} = 3.18$)

5. ความคิดเห็นของอาจารย์และนิตศรคานึ่ง เกี่ยวกับการจัดทำกิจกรรม เพื่อส่งเสริมพัฒนานิตศรคานึ่ง

ความคิดเห็นของอาจารย์และนิตศรคานึ่ง เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการพัฒนานิตศรคานึ่ง พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$ และ $\bar{X} = 3.71$) และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบค่าเฉลี่ยสูงสุด เกี่ยวกับจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนานิตศรคานึ่งตามความคิดเห็นของอาจารย์คือ เชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาต่าง ๆ มาบรรยายเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และพัฒนาสติปัญญา ($\bar{X} = 4.28$) นิตศรคานึ่งเห็นว่า ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ จัดทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรม เพื่อให้ นิตศรคานึ่งเห็นความสำคัญและภาคภูมิใจในประเพณี และวัฒนธรรมของชาติ ($\bar{X} = 3.94$) ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามความคิดเห็นของอาจารย์

คือ จัดติววิชาให้แก่นิสิต ($\bar{X} = 3.66$) ความคิดเห็นของนิสิต คือ จัดกิจกรรมซึ่งเน้นหนักทางด้านกีฬามากขึ้น ($\bar{X} = 3.35$) ส่วนความพึงพอใจของอาจารย์และนิสิตที่มีต่อพัฒนาการของกิจกรรมนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เท่าที่ผ่านมานั้น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04$ และ $\bar{X} = 2.89$)

ตอนที่ 4 สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับการทำกิจกรรมนิสิต จากการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์

1. สภาพแวดล้อมภายใน ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนิสิต และระหว่างนิสิตกับนิสิตเอง ผู้บริหารของมหาวิทยาลัย บริการของมหาวิทยาลัย บรรยากาศของมหาวิทยาลัย

บรรยากาศภายในของมหาวิทยาลัยในช่วงแรก ๆ เอื้อต่อการทำกิจกรรมนิสิต นิสิตและอาจารย์มีจำนวนน้อย รู้จักกันทั่วถึง อาจารย์มีชั่วโมงสอนอย่างเดียวแต่ดูแลถึงความเป็นอยู่ของนิสิตด้วย ประกอบกับระบบการปกครองแบบที่ปกครองน้อง เหมือนกับสังคมไทยเรา ทำให้นิสิตมีความรัก ความเข้าใจกันมากกว่าปัจจุบัน การเรียนการสอนยังไม่แน่นเช่นปัจจุบัน นิสิตมีช่วงเวลาในการทำกิจกรรมร่วมกันได้มาก และส่วนมากอยู่หอพักมหาวิทยาลัย ประกอบกับผู้บริหารให้ความรักและสนใจกับนิสิตเป็นอย่างดี กิจกรรมมีกิจกรรมใหญ่ๆ การจัดงานแต่ละครั้ง ต้องใช้การระดมคนเป็นจำนวนมาก จึงมีผู้สนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมแต่ปัจจุบัน ตั้งแต่ พ.ศ. 2524-2532 สภาพสังคมภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้เติบโตขยายทั้งจำนวนประชากร จำนวนอาคารสถานที่ และจำนวนคณะวิชา บรรยากาศในการดำเนินกิจกรรมจึงไม่เอื้อต่อการดำเนินงานและเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตด้วยกันเองลดลง นิสิตต้องปรับตัวและขยันในการศึกษามากขึ้น วิชาการจะเรียนกันเต็มเวลา แต่ไม่มีเวลาทำกิจกรรม ประกอบกับภาวะการตกงานของบัณฑิตที่ประสบอยู่ในปัจจุบัน ทำให้นิสิตต้องสนใจเรียนมากกว่าอดีต การปกครองแบบที่ปกครองน้องถดถอยจนเกือบจะหายไปในปัจจุบัน เพราะการนำไปปฏิบัติที่ผิดหลักเกณฑ์ ก่อให้เกิดความไม่พอใจระบบ ประกอบกับการปกครองที่แยกกันรับเป็นคณะ มีผลทำให้นิสิตรู้จักกับเพื่อนต่างคณะน้อยลง กิจกรรมที่เป็นอยู่ในปัจจุบันก็มีหลากหลาย เป็นไปแบบรูปแข่งขัน สืบทอดประเพณี และเป็นกิจกรรมเล็กๆ จึงไม่เป็นที่ดึงดูดความสนใจของทั้งอาจารย์และนิสิตด้วยกันเอง อาจารย์หันไปสนใจปรับปรุงคุณภาพทางวิชาการ โดยการค้นคว้าวิจัยมากขึ้น เพื่อให้ทันต่อเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เข้ามา เป็นผลให้ห่างเหินจากนิสิตไป อาจารย์วิชาการและ

อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมจะแยกหน้าที่จากกันอย่างชัดเจน อาจารย์ผู้สอนจึงมีหน้าที่สอนเพียงอย่างเดียว แต่การดำเนินกิจกรรมนั้น จะเป็นหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนิสิต และได้รับเงินสนับสนุนจากทบวงมหาวิทยาลัยในการปฏิบัติหน้าที่และพบว่า อาจารย์ให้ความสำคัญในการดำเนินกิจกรรมนิสิตน้อย เพราะเมื่อนิสิตไปเชิญเป็นที่ปรึกษากิจกรรม อาจารย์จะปฏิเสธเป็นส่วนใหญ่ ในสภาพปัจจุบัน อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมบางคนจะดูแลชมรมมากกว่า 1 ชมรม เป็นต้น ผู้บริหารในช่วงปัจจุบันได้ให้ความสำคัญต่อการทำกิจกรรมนิสิตมาก เพราะเห็นผลในการพัฒนานิสิต จึงให้การสนับสนุนทุกทางที่เป็นไปได้ นิสิตสามารถเข้าพบได้ทุกเวลาและมหาวิทยาลัยได้มีโครงการที่จัดให้นิสิตหลายโครงการ ให้การสนับสนุนโดยการใช้จ่ายเงินรายได้มหาวิทยาลัยในการดำเนินกิจกรรมนิสิต ในการดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและสังคมภายนอก การบริการของมหาวิทยาลัยปัจจุบัน ด้านอาคารสถานที่ในการเล่นและแสดงกิจกรรม สถานที่ทำการของชมรมตลอดจนอุปกรณ์ประกอบการดำเนินกิจกรรม สะดวกแก่นิสิตมาก แต่ด้านยานพาหนะจะไม่สะดวกเช่นเดิม เนื่องจากมีจำนวนน้อย สภาพรถเก่า ประกอบกับอาจารย์ ข้าราชการ ข้าราชการในหน่วยงานมากขึ้น นิสิตจึงไม่ได้รับความสะดวกดังแต่ก่อน

2. สภาพแวดล้อมภายนอกมหาวิทยาลัย ได้แก่ สภาพสังคม เศรษฐกิจ และสภาพการเมืองของประเทศ

ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกนั้น อารยธรรมตะวันตกได้แผ่ขยายเข้ามาในประเทศไทยมากขึ้นภาวะเศรษฐกิจมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีใหม่เข้ามามากมาย มีช่องว่างระหว่างฐานะของคนเมือง คนชนบท คนมี คนจนมากขึ้น สภาพชนบทด้อยโอกาสในหลาย ๆ ด้าน ซึ่งมีส่วนกระตุ้นให้นิสิตจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ให้แก่ชนบทมากขึ้น ด้วยการออกค่ายอาสาพัฒนาในช่วงปิดภาคการศึกษา เป็นต้น สภาพการเมืองก็มีผลต่อการเจริญและตกต่ำของกิจกรรมนิสิต บางช่วงการเมืองเข้ามาทำให้กิจกรรมชะงักไป (พ.ศ. 2520) รูปแบบโครงสร้างทางการเมือง ก็มีผลต่อการทำกิจกรรม นิสิตจะเลียนแบบกับสังคมการเมือง เช่น การมีพรรคต่าง ๆ การแบ่งสายงานในองค์การบริหาร องค์การนิสิต และสภานิสิต จะคล้ายคลึงกับระบบการเมืองของประเทศ องค์การภายนอกมหาวิทยาลัยให้การสนับสนุนกิจกรรมนิสิตมากขึ้น เช่น ทบวงมหาวิทยาลัย สโมสรโรตารีแห่งประเทศไทย มูลนิธิไทย-เยอรมัน เป็นต้น อารยธรรมตะวันตกก็มีผลต่อลักษณะการจัดกิจกรรมนิสิต เช่น มีชมรมศิลปะการแสดง ชมรม

โพล์ซองและคลาสสิกกีตาร์ เป็นต้น นิสิตสนใจกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมของประเทศน้อยลง เช่น สมาชิกของชมรมดนตรีไทย และชมรมนาฏศิลป์ไทย ลดลง เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า "พัฒนาการของกิจกรรมนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์" จากเอกสาร การสัมภาษณ์และจากแบบสอบถาม พอสรุปภาพรวมได้ดังนี้

1. นโยบายของการดำเนินงานกิจกรรมนิสิต ตั้งแต่ พ.ศ.2486-2532 ยังปรากฏไม่แน่ชัดจนถึง พ.ศ.2529-2532 มหาวิทยาลัยได้กำหนดนโยบายด้านการดำเนินงานกิจกรรมนิสิต เน้นให้มีการทบทวนปรับปรุงหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนิสิตเพื่อทำหน้าที่ได้สมบูรณ์ เน้นให้มีการปรับปรุงการจัดกิจกรรมนิสิตให้เป็นผลต่อการพัฒนานิสิต เน้นการพัฒนาบุคลิกภาพและความเป็นผู้นำของกิจกรรมนิสิต
2. วัตถุประสงค์ของการดำเนินงานกิจกรรมนิสิต ตั้งแต่ พ.ศ.2486-2518 เพื่อให้ นิสิตมีความรู้ความสามารถทั้งในด้านการบริหารการปกครองโดยนิสิตเพื่อ นิสิต ช่วง พ.ศ.2519-2520 เพื่อปลูกฝังคุณธรรมแก่นิสิต เพื่อส่งเสริมให้ นิสิตบำเพ็ญประโยชน์ร่วมกัน เพื่อส่งเสริมวิชาการและประสบการณ์วิชาชีพแก่นิสิต เพื่อส่งเสริมความสามัคคีในหมู่นิสิต เพื่อปลูกฝังและรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีและเอกลักษณ์อันดีงามของชาติ ช่วง พ.ศ.2521-2524 เพิ่มเติมวัตถุประสงค์จากช่วง พ.ศ.2519-2520 อีก 2 ข้อ คือ เพื่อส่งเสริมพลานามัยและพัฒนาบุคลิกภาพ และเพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย ช่วง พ.ศ.2525-2532 วัตถุประสงค์ของการดำเนินงานกิจกรรมนิสิตเพื่อรักษาไว้เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของนิสิต รักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของสถาบันนิสิตและอาจารย์ ส่งเสริมสัมพันธ์ไมตรีกับนานาสถาบันและถือหลักเสมอภาคในการปฏิบัติต่อกัน รักษาความเป็นธรรมในสังคมผลประโยชน์ของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย ส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตรและเสรีภาพทางวิชาการ ปลูกฝังและรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีและเอกลักษณ์อันดีงามของชาติ เผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย ส่งเสริมให้มีการศึกษาอบรมนิสิตให้เป็นพลเมืองดีเป็นผู้มีวัฒนธรรมอันดี มีพลานามัยสมบูรณ์ มีความรู้ความสามารถที่จะประกอบสัมมาชีพและมีจิตใจเป็นประชาธิปไตย

3. โครงสร้างการบริหารกิจกรรมนิสิต

3.1 โครงสร้างบริหารกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัย ตั้งแต่ พ.ศ.2486-2532 มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้มีความสอดคล้องกับโครงสร้างการบริหารของมหาวิทยาลัย ความเหมาะสมกับขอบข่ายภาระหน้าที่ของงานกิจกรรมนิสิต และสอดคล้องกับโครงสร้างการบริหารกิจกรรมนิสิตขององค์การนิสิต จำนวน 5 ครั้งคือ ช่วง พ.ศ.2486-2507 ตำแหน่งสูงสุดด้านกิจกรรมนิสิต ได้แก่ "เลขานุการมหาวิทยาลัย" โดยมีอาจารย์สำนักอธิการบดีเป็นคณะกรรมการ ช่วงพ.ศ.2508-2516 "รองอธิการบดีฝ่ายการปกครองและสวัสดิการ" เป็นตำแหน่งบริหารสูงสุดด้านกิจกรรมนิสิต มีคณะกรรมการคือผู้ช่วยฝ่ายการปกครองและสวัสดิการนิสิตหญิง ผู้ช่วยฝ่ายการปกครองและสวัสดิการนิสิตชาย คณะกรรมการปกครองและสวัสดิการและอาจารย์ฝ่ายกิจกรรมนิสิต ช่วง พ.ศ.2517-20 ตำแหน่ง "รองอธิการบดีฝ่ายนิสิต" เป็นผู้รับผิดชอบสูงสุดด้านกิจกรรมนิสิต คณะทำงานประกอบด้วยอาจารย์ผู้ปกครองนิสิตหญิง ผู้ช่วยรองอธิการบดีประจำคณะ ฝ่ายสวัสดิการ และแผนกกิจการและรักษาความปลอดภัย ช่วง พ.ศ.2521-2528 ตำแหน่ง "รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต" เป็นตำแหน่งบริหารสูงสุดด้านกิจกรรมนิสิต มีโครงสร้างการบริหารงานกิจกรรมลดหลั่นลงไปคือ หัวหน้ากองกิจการนิสิต ฝ่ายกิจกรรมนิสิต หัวหน้างานกิจกรรมนิสิต ช่วง พ.ศ.2529-2532 ตำแหน่งบริหารสูงสุดด้านกิจกรรมนิสิตคือ "รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต" มีโครงสร้างการบริหารที่ลดหลั่นลงไปคือ หัวหน้ากองกิจกรรมนิสิต หัวหน้างานกิจกรรมนิสิตซึ่งประกอบด้วยหัวหน้า 2 คน คือหน่วยงานกีฬาและหน่วยงานกิจกรรม

3.2 โครงสร้างการบริหารกิจกรรมขององค์การนิสิต ตั้งแต่ พ.ศ.2486-2532 ได้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้าง 6 ครั้ง เพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารของมหาวิทยาลัย และเพื่อความเหมาะสมในทางปฏิบัติงานคือ ช่วง พ.ศ.2486-2505 มีองค์การนิสิตองค์กรเดียว ไม่มีสภานิสิต ประกอบด้วยคณะกรรมการดำเนินงาน 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายการปกครองและฝ่ายบริหาร ช่วง พ.ศ.2505-2517 โครงสร้างการบริหารองค์การนิสิต มีรูปแบบที่มีองค์การนิสิตและสภานิสิต เป็นอิสระแก่กัน ปี พ.ศ.2518 โครงสร้างการบริหารองค์การนิสิต ประกอบด้วยองค์การบริหาร คณะกรรมการตุลาการ และสภานิสิต ช่วง พ.ศ.2519-2520 กิจกรรมทุกรูปแบบชะงักการดำเนินงานตามคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ที่ 42/2519 ช่วง พ.ศ.2521-2523 โครงสร้างการบริหารองค์การนิสิต มีองค์การนิสิตองค์กรเดียว ซึ่งประกอบด้วยองค์การบริหารและสภานิสิต

4. ประเภทและลักษณะกิจกรรมนิสิต

ตั้งแต่ พ.ศ. 2486-2520 การทำกิจกรรมมีรูปแบบหลากหลาย คือ องค์การ สภานิสิต กลุ่มชมรม สโมสร กิจกรรมที่ทําจะเน้นหนักไปทางวิชาการและกีฬา จนกระทั่งปี พ.ศ. 2521-2532 กิจกรรมนิสิตได้จำแนกประเภทออกเป็น 4 ประเภทคือ กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมกีฬาและกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมกิจกรรมที่ทําจะอยู่ในรูป ชมรม ซึ่งการจัดให้ชมรมใดสังกัดกิจกรรมประเภทใด ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์หลักของ ชมรมจะเข้ากิจกรรมประเภทใด กิจกรรมที่ทําในปัจจุบันจะมุ่งเน้นทางด้านกีฬา ด้านศิลป- วัฒนธรรม ด้านบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมด้านวิชาการมีบทบาทน้อยลง ลักษณะการดำเนินงาน กิจกรรมนิสิต นิสิตจะเป็นผู้ดำเนินการเอง และมีอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนิสิต ซึ่งได้รับการ แต่งตั้งจากมหาวิทยาลัยเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ และให้คำปรึกษาในการทำกิจกรรมของนิสิต โดยลักษณะกิจกรรมที่มุ่ง เน้นนิสิตเพื่อนิสิต

5. การจัดดำเนินการกิจกรรมนิสิต

5.1 คณะกรรมการนิสิต

จากการวิจัยพบว่า คณะกรรมการเป็นผู้กำหนดแผนงานในการทํางานกิจกรรมเป็นส่วนใหญ่ และคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก ส่วน การเลือกสรร กรรมการที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงานนั้น เป็นค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามความเห็นของ อาจารย์และ นิสิต

5.2 ด้านลักษณะกิจกรรม

นิสิตมีอิสระในการดำเนินการได้เต็มที่กิจกรรมที่ทําเป็นการสืบทอด เจตนารมณ์ของรุ่นพี่ แต่นิสิตนิสิตยังต้องในด้าน การนำผลจากการประเมินผลมาใช้ในการทํากิจกรรมครั้งต่อไป

5.3 ด้านอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนิสิต

อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนิสิต มีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถเข้ากับคน ต่างวัยได้ แต่อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมและคณะกรรมการยังขาดการวางแผนการปฏิบัติกิจกรรม ร่วมกัน

5.4 ด้านงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมนิสิต

งบประมาณสนับสนุนกิจกรรมนิสิต จำแนกได้เป็น 3 ประเภท คือ เงินบำรุงองค์การนิสิต ที่เก็บจากนิสิตคนละ 200 บาทต่อปีการศึกษา เงินที่นิสิตหารายได้เพิ่มเติม และงบประมาณสนับสนุนจากทบวงมหาวิทยาลัย แต่อย่างไรก็ตามนิสิตและอาจารย์มีความเห็นว่า งบประมาณไม่เพียงพอกับปริมาณกิจกรรมที่ทำ

5.5 ด้านการบริการของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญในด้านอาคารสถานที่ อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการดำเนินงานกิจกรรม ตลอดจนด้านยานพาหนะของมหาวิทยาลัยและให้อาคารที่ตั้งชมรมกิจกรรม ตลอดจนสนามกีฬา แต่นิสิตยังประสบปัญหาเนื่องจากการบริการด้านยานพาหนะ ไม่เพียงพอกับปริมาณครั้งที่ขอให้บริการ

5.6 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานกิจกรรม

จากการดำเนินงานกิจกรรมนั้น ส่วนใหญ่นิสิตจะประสบปัญหาคือ อาจารย์ไม่เข้าร่วมกิจกรรมนิสิตและไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรมนิสิต ความร่วมมือของนิสิตส่วนใหญ่ในมหาวิทยาลัยต่อการจัดกิจกรรมมีน้อย

6. สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานกิจกรรมนิสิต

จากการวิจัย สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการทำงานกิจกรรมนิสิตคือ ความสนใจของนิสิตและอาจารย์ การให้บริการความสะดวกด้านสถานที่สำหรับการจัดกิจกรรม ช่วงเวลาว่างของนิสิต บรรยากาศในมหาวิทยาลัย ความเอาใจใส่ของผู้บริหารต่อความเป็นอยู่ของนิสิต ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตด้วยกันเอง หลักสูตรวิชา ลักษณะกิจกรรมที่เป็นอยู่ในปัจจุบันการประชาสัมพันธ์ด้านกิจกรรมนิสิต

ส่วนสภาพแวดล้อมภายนอกมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงานกิจกรรมนิสิตคือสภาพการเมือง ซึ่งมีบางช่วงทำให้การทำงานกิจกรรมชะงักและมีผลในการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารองค์การนิสิต การทำโครงการต่าง ๆ อิงทางราชการมากขึ้น ระบบเศรษฐกิจของประเทศและของนิสิตเอง ตลอดจนสภาพแวดล้อมของสังคม และความร่วมมือจากกลุ่มเป้าหมายกิจกรรม

7. การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนานิสิต

จากการวิจัย นิสิตและอาจารย์มีความเห็นว่า ควรเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาต่าง ๆ มาบรรยายเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และพัฒนาสติปัญญา และมีการจัดโครงการพัฒนาบุคลิกภาพ จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรม

การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นมาและการดำเนินงานของกิจกรรม นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตที่มีต่อการดำเนินงานกิจกรรมนิสิต สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับการทำกิจกรรมนิสิต ผู้วิจัยได้พบประเด็นที่น่าจะได้นำมาอภิปรายดังนี้

1. นโยบายการดำเนินงานกิจกรรมนิสิต

การกำหนดนโยบายการดำเนินงานกิจกรรมนิสิต จากผลการวิเคราะห์พัฒนาการของกิจกรรมนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จะเห็นได้ว่า การกำหนดนโยบายที่ผ่านมาเน้นไม่ค่อยมีปรากฏชัด จนในปัจจุบันได้มีการกำหนดนโยบายชัดเจนขึ้น โดยเน้นการพัฒนาด้านบุคลิกภาพ และความเป็นผู้นำในสังคม สำหรับผู้วิจัยมีความเห็นว่า แนวทางการกำหนดนโยบายนั้นควรจะคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ประการแรกคือ ภาวนกิจกรรมนิสิต ซึ่งกำหนดจากพื้นฐานของมหาวิทยาลัย ประกอบกับสภาพแวดล้อมของสังคมในมหาวิทยาลัย ประการต่อมา ความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของประเทศ ความต้องการของนิสิต และนโยบายการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยโดยมุ่ง เน้นการเสริมสร้างและส่งเสริมกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนิสิต อันได้แก่ การมีระเบียบวินัย รู้เขารู้เรา การเสียสละ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีความซื่อสัตย์สุจริต ความขยัน ประหยัด และยึดมั่นในสัมมาชีพ มุ่งเน้นกิจกรรม เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพนิสิตมุ่ง เน้นกิจกรรมที่พัฒนาสุขภาพอนามัยและความมีน้ำใจ มุ่งเน้นส่งเสริมกิจกรรมวิชาการและสนับสนุนให้คณาจารย์ของมหาวิทยาลัย มีส่วนร่วมในกิจกรรมของนิสิต

2. โครงสร้างการบริหารกิจกรรมนิสิต

โครงสร้างการบริหารกิจกรรมนิสิต ซึ่งได้แยกกล่าวเป็น 2 ส่วน คือ โครงสร้างการบริหารกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัย และโครงสร้างการบริหารกิจกรรมขององค์การนิสิต จากผลการวิจัยพบว่า นับตั้งแต่ พ.ศ. 2486-2532 โครงสร้างการบริหารกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยมีการปรับเปลี่ยน 5 ครั้ง ซึ่งด้วยเหตุผลการกำหนดหรือปรับปรุงโครงสร้าง แต่ละคราวนั้นขึ้นกับโครงสร้างการบริหารกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ขอบข่ายภาระหน้าที่ที่ความรับผิดชอบ และโครงสร้างการบริหารกิจกรรมขององค์การนิสิต เป็นสำคัญ และเพื่อให้เห็นบทบาท ในการบริการได้ชัดเจนขึ้น ทั้งเพิ่มประสิทธิภาพให้กับงาน แต่สิ่งที่จะต้องมีการขยายงานเพิ่มเติม คือ หน่วยกิจกรรมนิสิต ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน มีบุคลากรที่ทำหน้าที่มีเพียงคนเดียว แต่ต้องรับผิดชอบกิจกรรม ทั้ง 3 ประเภท คือ กิจกรรมส่วนกลางซึ่งดำเนินการโดยองค์การนิสิต กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ทำให้งานไม่คล่องตัวเท่าที่ควร ควรมีการขยายหน่วยออกเป็น 3 หน่วย คือ หน่วยกิจกรรมองค์การนิสิต หน่วยกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และหน่วยกิจกรรมศิลปวัฒนธรรม

ด้านโครงสร้างการบริหารกิจกรรมขององค์การนิสิต ระหว่าง พ.ศ. 2486-2532 ได้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างถึง 6 ครั้งเช่นกัน ด้วยเหตุผลให้สอดคล้องกับการบริหารของมหาวิทยาลัยและ เพื่อความเหมาะสมในทางปฏิบัติงาน เมื่อพิจารณาจากการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การนิสิตจากการสัมภาษณ์ นายกองคการนิสิต ประธานชมรมบางชมรม กรรมการชมรมบางคน รวมทั้งสมาชิกสภานิสิตบางคน พบว่า การทำหน้าที่ขององค์การนิสิต ตามโครงสร้างที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วยองค์การบริหารองค์การนิสิต และสภานิสิตเกี่ยวกับความเหมาะสมของโครงการบริหารองค์การนิสิต ต่อการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การนิสิต ปรากฏว่าโดยส่วนใหญ่มีความเห็นความว่า โครงสร้างองค์การนิสิตในปัจจุบันมีความเหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ได้ดีพอสมควร กล่าวคือ องค์การบริหารองค์การนิสิตซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารองค์การนิสิต คณะกรรมการฝ่าย และคณะกรรมการชมรม นั้นได้มีการกำหนดบทบาทหน้าที่และความเชื่อมโยงของการบริหารที่ชัดเจน โดยสรุปก็คือ คณะกรรมการองค์การบริหารเป็นตัวกำหนดนโยบายการบริหารกิจกรรมนิสิต มีคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ เป็นตัวกลางประสานนโยบาย เพื่อให้เชื่อมโยงสู่คณะกรรมการชมรม ซึ่งเป็นตัวบริหารการดำเนินงานกิจกรรม ขณะเดียวกันก็จะดูแลติดตามประประสานงาน นำข้อคิดเห็นรวมทั้งปัญหาในการดำเนินงานสู่คณะกรรมการบริหารกิจกรรมนิสิต นอกจากนี้ พบว่าการได้มาของกรรมการในแต่ละส่วนแม้จะมาจาก

เลือกตั้งทั่วไปของนิสิตทั้งมหาวิทยาลัย การเลือกตั้งทั่วไปจากนิสิตภายในคณะ และจากการเลือกตั้งทั่วไปจากสมาชิกภายในชมรม แต่จากการสัมภาษณ์นิสิต พบว่านิสิตยังมองเห็นว่าไม่เป็นประเด็นปัญหาแต่อย่างใด

แต่อย่างไรก็ตาม โดยภาพรวมจะเห็นว่าองค์การนิสิตปฏิบัติหน้าที่ได้มีประสิทธิภาพ แต่ในทางปฏิบัติจริง พบว่าผู้ปฏิบัติงานในชมรมยังขาดความเข้าใจว่าส่วนงานของชมรมจะต้องมีส่วนสัมพันธ์กับองค์การบริหารองค์การนิสิตอย่างไร มีความเข้าใจเพียงว่าชมรมมีส่วนเกี่ยวข้องกันเฉพาะในเรื่องที่ได้รับจัดสรรงบประมาณเท่านั้น ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมควรมีบทบาทให้คำแนะนำชี้แจงกับนิสิตในชมรมในการร่วมมือกับองค์การนิสิต ในการจัดดำเนินการส่วนกลาง และองค์การนิสิตควรทบทวนบทบาทของตนเอง ไม่ทำกิจกรรมที่ซ้ำซ้อนกับที่ชมรมกิจกรรมในสังกัดทำอยู่แล้ว และทำหน้าที่เป็นตัวแทนประโยชน์ให้แก่ชมรมในสังกัดให้มากขึ้น

3. ประเภทและลักษณะของกิจกรรม

จากการวิจัยพบว่าแต่เดิมใครสนใจทำสิ่งใดก็รวมตัวกันทำกิจกรรมนั้นๆ กิจกรรมจึงมีรูปแบบทั้งเป็นกลุ่ม สโมสร ชมรม องค์การ นิสิตและสภานิสิต ในลักษณะเป็นอิสระแก่กัน จนกระทั่งปี พ.ศ. 2525 จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2532) จึงได้มีการแบ่งประเภทกิจกรรมอย่างชัดเจน กิจกรรมใดจะสังกัดกลุ่มกิจกรรมใดขึ้นอยู่กับลักษณะที่จัดตั้งไปเพื่อวัตถุประสงค์ใดเป็นหลัก ซึ่งกิจกรรมในช่วงปัจจุบัน (พ.ศ. 2532) จะมีการจำแนกเป็น 4 ประเภท และสังกัดกับองค์การนิสิตคือ กิจกรรมด้านกีฬา กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมวิชาการ และกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม และพบว่าในปัจจุบัน กิจกรรมจะมุ่งเน้นไปทางด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรมและด้านบำเพ็ญประโยชน์ ส่วนกิจกรรมด้านวิชาการจะมีบทบาทลดน้อยลง ซึ่งส่วนใหญ่ที่จัดไม่ได้เสริมให้ นิสิตมีโอกาสประยุกต์ใช้ความรู้ทางด้านวิชาการ หรือมิได้เพิ่มพูนความรู้ทางด้านวิชาการเท่าควร ผู้วิจัยเห็นว่า มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนให้นิสิตได้จัดกิจกรรมทางด้านวิชาการมากขึ้น นอกจากนี้จัดในรูปโครงการ เผยแพร่ความรู้ในรูปแบบเอกสาร เผยแพร่สิ่งพิมพ์ต่างๆ มากขึ้น และจัดการแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการ

สำหรับกิจกรรมด้านศิลปและวัฒนธรรม ควรจัดให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจต่อ ศิลปวัฒนธรรมมากขึ้น ควรจัดโครงการในรูปเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมภาคต่าง ๆ มากขึ้น ปัจจุบัน มีเพียงโครงการของภาคอีสาน และภาคเหนือ แต่เป็นไปในรูปหารายได้เข้าชมรมมากกว่าการ เผยแพร่ความรู้ด้านศิลปพื้นบ้าน สำหรับคนศรีไทยนั้น มหาวิทยาลัยควรอุดหนุนอุปกรณ์การเล่นให้มากขึ้น มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนให้จัดโครงการเผยแพร่นาฏศิลป์ไทย

นอกจากนี้ในส่วนของกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ซึ่งปัจจุบันจะอยู่ในรูปแบบค่าย อาสาชนบท จะมีมากมายและต่างคนต่างทำกระจายเป็นกลุ่ม กระจายพื้นที่กันทำ ทำให้กำลังคน และงบประมาณต้องถูกแบ่งส่วน ผลที่ได้ออกมาจึงไม่ดีเท่าที่เข้าประสงค์กำหนดไว้ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าควรจัดเป็นค่ายรวม โดยเฉพาะในช่วงปิดภาคฤดูร้อน ซึ่งจะได้ประโยชน์เต็มที่ เพราะเป็น โครงการใหญ่ ประกอบด้วยคณะกรรมการทำงานที่มาจากหลาย ๆ คณะ ซึ่งมีศักยภาพที่แตกต่าง กัน ช่วยเสริมให้โครงการสมบูรณ์ ซึ่งบทบาทนี้กองกิจการนิสิตควรเป็นแกนกลางในการประสาน งานระหว่างนิสิต โดยให้คณะหรือชมรมฝ่ายบำเพ็ญหมื่นเวียนกันเป็นแกนนำกลาง ในปี ต่อ ๆ ไป

กิจกรรมส่วนกลาง ซึ่งดำเนินการโดยองค์การนิสิต มหาวิทยาลัยควรกระตุ้น ให้องค์การนิสิต มีบทบาทเป็นตัวประสานงานระหว่างชมรมมากขึ้น แทนที่องค์การนิสิตจะดำเนินการ บางอย่างซ้ำซ้อนกับชมรมในฝ่ายต่าง ๆ ดังในปัจจุบัน และให้ประโยชน์สูงสุดแก่นิสิต โดยทั่วไปมากขึ้น กิจกรรมที่องค์การนิสิตจัด ควรอยู่ในรูปโครงการหลักของนิสิต คือ กิจกรรม รับประทานอาหารค่ำ กิจกรรมกีฬาใหม่ กิจกรรมพัฒนามหาวิทยาลัย กิจกรรมแนะแนวการศึกษา กิจกรรม ประเพณีสำคัญของไทย เป็นต้น โดยมีชมรมที่เกี่ยวข้อง เป็นแกนนำในการปฏิบัติงาน องค์การนิสิต เป็นผู้ดำเนินงานเรื่องการขออนุมัติโครงการสถานที่ การประชาสัมพันธ์ งบประมาณในการจัด กิจกรรม กิจกรรมที่จัดก็จะได้รับความร่วมมือจากนิสิตมากขึ้น

ด้านกิจกรรมกีฬา ควรมุ่งเน้นการฝึกให้มน้ำใจเป็นนักกีฬา และจัดเป็นกีฬาเพื่อ สุขภาพมากกว่าเป็นการแข่งขันดัง เช่นในปัจจุบัน

ด้านลักษณะกิจกรรมนิสิต ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์มีความเห็นว่านิสิตมีอิสระ ในการดำเนินงานกิจกรรมได้เต็มที่ เป็นค่าเฉลี่ยสูงสุดในขณะที่นิสิตเห็นว่า เป็นค่าเฉลี่ยต่ำสุด แสดงว่านิสิตยังไม่เข้าใจถึงบทบาทของตนรวมทั้งกฎเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยที่นิสิตต้องยึดถือปฏิบัติ นอกจากนี้ลักษณะการทำกิจกรรมเป็นการสืบทอดเจตนารมณ์ของรุ่นพี่ แสดงว่านิสิตได้พยายาม

ดำเนินกิจกรรมมาให้เป็นไปสู้เข้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ แต่กิจการมีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน และพอเหมาะกับภาวะการเงินของชมรม มีการประเมินผลโครงการทุกครั้งและนำผลจากการประเมินผลมาใช้ปรับปรุงการทากิจกรรมครั้งต่อไป กิจการมนั้นก็จะบรรลุตามเป้าประสงค์ที่วางไว้

4. งบประมาณสนับสนุนด้านกิจกรรมนิสิต

พบว่า ตั้งแต่เริ่มมีกิจกรรมนิสิตเป็นต้นมา จนถึงปัจจุบัน งบประมาณในการจัดกิจกรรมนิสิตมาจากเงินบำรุงองค์การนิสิตที่เรียกเก็บจากนิสิต จากอัตรา 50 บาท ต่อคนต่อปี ในช่วงปี พ.ศ.2486-2509 และเพิ่มเป็นคนละ 200 บาทต่อปี ในปัจจุบัน (พ.ศ.2532) นอกจากนี้ทบวงมหาวิทยาลัยให้การสนับสนุนกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และศิลปวัฒนธรรมเป็นประจำ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2521 จนถึงปัจจุบัน แต่ในปัจจุบันกิจกรรมนิสิตมีหลากหลายมากขึ้น มีชมรมเกิดขึ้นมากมาย งบประมาณที่มีจึงไม่เพียงพอในการดำเนินงานกิจกรรมนิสิต นิสิตจึงต้องหารายได้เพิ่มเติมจากการจัดฉายภาพยนตร์ ออกร้านขายของ จัดมวยการกุศล เป็นต้น ซึ่งก็มีผลททาให้นิสิตเสียการเรียน เพราะแบ่งเวลาไม่เป็น และไม่เข้าห้องเรียนแต่ออกไปเพื่อไปขายบัตร หรือติดต่อกาน เป็นต้น และนอกจากนี้อาจได้รับเงินจากการบริจาคด้วย

ข้อเสนอแนะ

อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนิสิตของแต่ละชมรม ควรมีการวางแผนการปฏิบัติงานร่วมกันกับคณะกรรมการนิสิต เพื่อทำกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจของชมรมที่เป็นอยู่ การทำกิจกรรมควรไม่เกินความสามารถของนิสิต ไม่เบียดเบียนเวลาเรียนของนิสิต ปริมาณกิจกรรมในชมรมไม่ควรมีมากเกินไป

5. ด้านบริการของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยได้เอาใจใส่ด้วยดีตลอดมา เห็นได้จากได้สร้างที่ทำการขององค์การนิสิตและพลศึกษาในปี พ.ศ.2503 ด้วยเงินค่าใช้จ่ายขององค์การนิสิต เงินอุดหนุนและเงินรายได้ป่าไม้ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 689,000 บาท และได้ให้นามอาคารหลังนี้ว่า "อาคารเทพศาสตร์สถิตย์" ในปี พ.ศ.2506 ได้สร้างสนามกีฬาสำหรับนิสิต ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 280,000 บาท ประกอบด้วยลู่วิ่งสนามและสนามบอล ใช้ชื่อว่า "สนามอินทรีจันทร์สถิตย์" นอกจากนี้ยังได้สร้าง

สนามบาสเกตบอล สนามรักบี้ฟุตบอล สนามฮอกกี้ สระว่ายน้ำที่ได้มาตรฐาน สนามตะกร้อ เวทีมวย เรือยนต์ เรือคาบไทย สนามธนู ห้องเพาะกาย และห้องยิมนาสติก สนามวอลเลย์บอล สนามเทนนิส และปัจจุบันมีอาคาร "จักรพันธ์เพ็ญศิริ" ซึ่งเป็นอาคารเอนกประสงค์ที่ใช้สอนกีฬาและเล่นกีฬาได้ เช่น วอลเลย์บอล แบดมินตัน บิงปอง ขาดแต่เพียงสนามซอฟุตบอล ซึ่งปัจจุบันใช้สนามร่วมกับรักบี้ฟุตบอล และมหาวิทยาลัยอยู่ระหว่างดำเนินการจัดหาสนามให้ นอกจากนั้นมหาวิทยาลัยฯ ยังให้สถานที่ที่สำหรับทำการของชมรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นตึกกิจกรรม 1 ตึก ซึ่งเพียงพอกับปริมาณชมรมที่มีอยู่ ตลอดจนให้บริการด้านยานพาหนะในการกิจกรรม แต่ปัจจุบันอาจไม่สะดวกบ้าง เพราะมีจำนวนจำกัด สภาพรถเก่า แต่มีผู้ใช้บริการมาก ซึ่งมีทั้งบุคลากรในมหาวิทยาลัยและนิสิต นอกจากนั้นให้บริการในการใช้อาคารสถานที่และอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น บอร์ดติดประกาศ ในการดำเนินงานกิจกรรมนิสิต ซึ่งมีส่วนช่วยย่นการดำเนินงานกิจกรรมนิสิตสะดวกและดำเนินไปตามเป้าหมายที่วางไว้ แต่ก็มีข้อเสียดังที่นิสิตไม่ค่อยจะรักษาสมบัติส่วนรวม เวลาส่งคืนมักจะมีสภาพชำรุดเสียหายเป็นอันมาก อันเนื่องจากไม่ระวังในการขนย้าย และมีการส่งคืนไม่ตามกำหนดเวลา ทำให้ไม่สะดวกแก่ผู้ที่จะใช้บริการต่อ

ข้อเสนอแนะ

มหาวิทยาลัยควรมีบทบาทในการเป็นแหล่งกลางติดต่อยานพาหนะ จากองค์กรภายนอก ให้นิสิตได้นำราคาที่ย่อมเยาไว้ อีกทั้งควรกำกับให้ทางชมรมกิจกรรมส่งหมายกำหนดการขอใช้บริการยานพาหนะของมหาวิทยาลัยตลอดปีการศึกษา ไปยังงานกิจกรรมกองกิจการนิสิต เพื่อจัดตารางการขอใช้บริการยานพาหนะของมหาวิทยาลัย ได้สะดวกขึ้น

ส่วนการรับผิดชอบอุปกรณ์ที่ยืมนั้น ควรมีบทลงโทษสำหรับผู้ส่งคืนไม่ตามกำหนดเวลา เช่น งดยืมตลอดภาคการศึกษาสำหรับชมรมนั้น เป็นต้น

6. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานกิจกรรมนิสิต

ผลการวิจัยด้านปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานกิจกรรมนิสิตพบว่า ทั้งอาจารย์และนิสิตมีความเห็นด้วยปานกลาง สอดคล้องกัน สามารถจัดลำดับความสำคัญของปัญหาได้ดังนี้

1. นิสิตส่วนใหญ่มองไม่เห็นและไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรมนิสิต ความร่วมมือของนิสิตส่วนใหญ่นามมหาวิทยาลัยมีน้อย ซึ่งเป็นปัญหาการดำเนินงานกิจกรรมนิสิตที่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัชณี คำแสน (2524) ชูชีพ พุทประเสริฐ (2524) และชื่นอารมภ์

การระพตติ (2526) ที่พบว่านักศึกษาไม่เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา นอกจากนี้พบว่า ช่วงเวลาของการจัดกิจกรรมเป็นช่วงนิสิตไม่ว่าง คณะกรรมการขาดการประสานงานในการดำเนินงานกิจกรรมนิสิต นิสิตมีความสัมพันธ์ต่อกันค่อนข้างน้อย และการประชาสัมพันธ์ในการจัดกิจกรรมไม่ดีพอ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิทธิชัย เกษตรเกษม (สัมภาษณ์) กล่าวว่า การที่นิสิตไม่เข้าร่วมกิจกรรมเพราะไม่ทราบว่าเมื่อเป็นสมาชิกของชมรมแล้วจะได้รับผลตอบแทนอย่างไร และเนื่องจากปัจจุบันหลักสูตรการเรียนการสอนมีการบรรจุเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เข้าไปมาก เพื่อให้ทันกับนวัตกรรมทางการศึกษาใหม่ๆ และเพื่อหนีภาวะตกงานของนิสิต นิสิตจึงเร่งเรียน และแทบไม่มีเวลาว่าง บางชุดวิชาก็เรียนจนมืดหรือสว่างจนเสาร์อาทิตย์ เป็นวันเรียนด้วย ประกอบทั้งต้องค้นคว้าและทำรายงานส่งจึงทำให้ที่นิสิตไม่อาจจะเข้าร่วมกิจกรรมได้ นอกจากนี้สังคมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้เปลี่ยนจากสังคมชนบทไม่เป็นสังคมเมืองมากขึ้น จำนวนนิสิตมากขึ้น มีการรู้จักกันแต่ในคณะของคุณ ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตด้วยกันห่างเหินกันมากขึ้น เวลาจะรวมตัวเพื่อทำกิจกรรมแต่ละครั้งจึงยาก อีกทั้งเมื่อมีการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งนิสิตจะไม่ทราบเพราะชมรมไม่เห็นความสำคัญของการประชาสัมพันธ์ ด้วยเหตุที่กล่าวมาจึงเป็นผลที่นิสิตไม่สนใจและไม่ให้ความสำคัญของกิจกรรมนิสิต

ข้อเสนอแนะ

มหาวิทยาลัยควรจัดให้มีช่วงเวลาว่างจากการเรียนของนิสิตตรงกัน เช่น ช่วงบ่ายของวันศุกร์ เพื่อให้ที่นิสิตมีเวลาในการจัดกิจกรรม และเพื่อให้ที่นิสิตได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต

มหาวิทยาลัยควรกระตุ้นให้แต่ละชมรมมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของชมรมให้ที่นิสิตทั่วไปทราบ เช่น การออกเสียงตามสายของฝ่ายแสงเสียงขององค์การนิสิต แจกแผ่นพับ หรือทำบอร์ดประกาศ เป็นต้น

2. ปัญหาอาจารย์ส่วนใหญ่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมและไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรมนิสิต และมหาวิทยาลัยสร้างขวัญและกำลังใจให้กับอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนิสิตน้อย ซึ่งผู้ช่วยศาสตราจารย์เสถียร บินน้อย (สัมภาษณ์) กล่าวว่า ปัจจุบันอาจารย์จะหันไปทำงานวิจัยทางวิชาการมากขึ้น จึงไม่มีเวลาในการที่จะเข้าร่วมกิจกรรมกับนิสิต ประกอบกับการที่นิสิตแบ่งเวลาไม่เป็น ทำให้ผลการเรียนตกต่ำ จากการทำกิจกรรมนิสิต อาจารย์ส่วนใหญ่จึงไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรมนิสิต และกิจกรรมที่นิสิตจัดก็มักจะเป็นกิจกรรมในรูปแบบเท็ง เป็นส่วนใหญ่

ที่ไม่เหมาะสมกับวัยของผู้ใหญ่ นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังไม่ได้สร้างขวัญและกำลังใจกับอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมชมรมนิสิต ในการนำผลงานไปพิจารณาความดีความชอบ อาจารย์ส่วนใหญ่จึงไม่เห็นความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต

ข้อเสนอแนะ

มหาวิทยาลัยควรกระตุ้นไปยังคณะต่างๆ เพื่อให้อาจารย์เห็นถึงความสำคัญ ของกิจกรรมนิสิต และกระตุ้นให้อาจารย์เอาใจใส่ต่อนิสิตมากขึ้น

7. สถานภาพของอาจารย์และนิสิต มีดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นอาจารย์ชายและอาจารย์หญิง จำนวนใกล้เคียงกัน (ชาย 140 คน หญิง 142 คน) อาจเนื่องมาจากจำนวนอาจารย์ชายและหญิง ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีจำนวนต่างกันเพียง 40 คน คือ มีอาจารย์ชาย 720 คน หญิง 680 คน (กองแผนงาน, 2532) ซึ่งความคิดเห็นระหว่างอาจารย์ชายและหญิงที่ไม่ได้แตกต่างกัน เนื่องจากอาจารย์ตอบตามประสบการณ์ด้านกิจกรรมนิสิต อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่จะมีอายุ ระหว่าง 41-45 ปี ซึ่งเป็นวัยที่มีประสบการณ์และความรู้เกี่ยวกับนิสิตและมหาวิทยาลัยดีพอที่จะวิเคราะห์วิจารณ์และเสนอแนะการดำเนินงานกิจกรรมนิสิต ให้บรรลุเป้าประสงค์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด คือ การพัฒนานิสิตให้เป็นคนที่สมบูรณ์ (สำเนา ขจรศิลป์, สัมภาษณ์) นอกจากนี้พบว่า จำนวนอาจารย์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนิสิตนั้นมีจำนวนมากกว่า อาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนิสิต (ไม่รวมตำแหน่งรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายกิจการนิสิตซึ่งเป็นสายงานของมหาวิทยาลัย) ซึ่งวิเคราะห์ได้ใน 3 ประเด็น คือ

ประเด็นแรก อาจารย์ ส่วนใหญ่มุ่งไปในด้านวิจัยงานด้านวิชาการ เพื่อการปรับปรุงระบบการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ประเด็นที่สอง อาจารย์ต้องรับผิดชอบครอบครัวของตน ตลอดจนภารกิจส่วนตัว จนไม่มีเวลาว่างพอที่จะร่วมกิจกรรมนิสิตได้

ประเด็นที่สาม อาจารย์อยู่ในวัยผู้ใหญ่เต็มตัว วัยที่สร้างความมั่นคง ทางฐานะครอบครัวและหมดวัยที่จะมาสนุกสนานกับกิจกรรมนิสิต ซึ่งกิจกรรมของนิสิตในปัจจุบันมีมาก และเป็นกิจกรรมเล็ก ๆ ไม่น่าสนใจ และพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมสัมมนา กิจกรรมนิสิต แต่อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามก็เห็นว่ากิจกรรมนิสิตมีประโยชน์ต่อนิสิตเพราะทำให้ นิสิตมี

ประสบการณ์เบื้องต้นในการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และรู้จักการวางแผน ปฏิบัติงาน ท้าทายให้เกิดทักษะทางสังคม (ครูณี เจริญรัตติชัย, สัมภาษณ์) สำหรับอาจารย์ผู้เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนิสิต พบว่า มีประสบการณ์ระหว่าง 6-10 ปีมากที่สุด จะเห็นได้ว่ามีความคุ้นเคยและรู้เรื่องกิจกรรมนิสิตเป็นอย่างดี และจะเป็นกลไกสำคัญที่ชี้แนะกิจกรรมนิสิตดำเนินกิจกรรมไปถูกทางและเกิดผลประโยชน์แก่นิสิตได้สูงสุด กิจกรรมนิสิตที่อาจารย์เกี่ยวข้องกับส่วนใหญ่มักจะเป็นกิจกรรมกีฬา อาจเป็นเพราะกิจกรรมกีฬานี้ใกล้ชิดกับชีวิตประจำวันของคนและมีประโยชน์กับตัวของผู้เล่นทุกเพศทุกวัย ช่วยทำให้ร่างกายสดชื่น แข็งแรงปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ อีกทั้งกิจกรรมกีฬาสอนให้เป็นคนอดทน มีระเบียบวินัยและสอนให้รู้จักแพ้ชนะ คนทั่วไปจึงนิยมเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา และนอกจากนี้จากการมีจิตสำนึกต่อสังคมและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน อาจารย์ที่สนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต้องอาศัยการระดมความคิดและกำลังกายโดยส่วนมาก อาจารย์ผู้สนใจกิจกรรมนิสิตจึงไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ รองลงมาจากกิจกรรมกีฬา ส่วนกิจกรรมส่วนกลาง ซึ่งได้แก่กิจกรรมขององค์การนิสิต ที่ประกอบด้วยองค์การบริหารกิจกรรมนิสิต และสภานิสิต อาจารย์สนใจน้อย เพราะงานส่วนใหญ่ขององค์การนิสิตจะเป็นในรูปแบบงานรับน้องใหม่ งานลอยกระทง งานน้องใหม่สัมพันธ์ และงานเกี่ยวกับศูนย์นิสิตนักศึกษา อาจารย์จึงไม่ค่อยได้ร่วมกิจกรรมด้านนี้เท่าที่ควร เพราะส่วนมากเป็นงานบันเทิงของนิสิตประกอบกับปัจจุบันบทบาทขององค์การนิสิตได้ลดลงลงไปเนื่องจากคณะกรรมการนิสิตมีจำนวนน้อย องค์การนิสิตไม่สามารถเรียกระดมพลได้เช่นอดีต การทำกิจกรรมที่น่าสนใจ จึงไม่ค่อยปรากฏในปัจจุบัน

นิสิตที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุระหว่าง 19-21 ปี ซึ่งเป็นวัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ตอนต้น นิสิตในวัยนี้ (Douglass อ้างาน อรรถนพ นวกิจบำรุง, 2529) ให้ความเห็นว่า อยากรองและอยากแสดงความคิดเห็น ต้องการให้ตนเป็นที่ยอมรับของหมู่คณะ ทุนไม่ได้ที่จะ เห็นความไม่ยุติธรรมในสังคม ต้องการมีความอิสระและกล้าแสดงออก ผลการวิจัยจะเห็นว่านิสิตจะเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์มากที่สุด รองลงไปคือ กิจกรรมวิชาการ (สังกัดคณะ) ส่วนกิจกรรมที่นิสิตสนใจเข้าร่วมน้อยสุดคือ กิจกรรมส่วนกลาง คือองค์การนิสิตที่ประกอบด้วย องค์การบริหารองค์การนิสิตและสภานิสิต อาจเป็นเพราะกิจกรรมส่วนใหญ่มักจัดโดยองค์การนิสิต ไม่มีกิจกรรมอะไรเด่น ๆ บทบาทของคณะกรรมการมีน้อยลง ไม่สามารถเรียกระดมกำลังนิสิตจากคณะต่างๆ ได้ดังเช่นอดีต คนทำงานในองค์การนิสิตมีน้อย และกิจกรรม

ที่จัดก็เป็นกิจกรรมบันเทิงเสียส่วนมาก เช่น กิจกรรมงานรับน้องใหม่ กิจกรรมลอยกระทง กิจกรรมกีฬาน้องใหม่สัมพันธ์ เป็นต้น และผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมก็มีบทบาทเป็นเพียงผู้ชมผู้เล่น เท่านั้น ไม่มีบทบาทในการบริหารงาน ซึ่งผิดกับกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือวิชาการ นิสิตทุกคนจะมีบทบาทในการดำเนินงาน และได้แสดงความสามารถของตน ได้ทำงานตามที่ตนสนใจ และตามเจตนารมณ์ของนิสิต นอกจากความสนใจของตนแล้วนิสิตต้องมีเวลาว่างในการทำกิจกรรม ถ้าได้อยู่หอพักมหาวิทยาลัยหรืออยู่บ้านพักของตนเองที่ใช้เวลาเดินทางระหว่างบ้านและมหาวิทยาลัย เพียง 1-2 ชม. ก็พอมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมได้ แต่ผลการวิจัยพบว่า นิสิตต้องใช้เวลาเรียน 21-30 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ แต่ไม่มีเวลาว่างในการเข้าร่วมกิจกรรมเลย และผลการวิจัยนิสิตเห็นว่า สาเหตุที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมนิสิตเพราะมีไม่เวลาว่าง ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ อนุศักดิ์ เนตรวิเชียร (สัมภาษณ์) ที่ว่า นิสิตส่วนใหญ่ในปัจจุบันต้องเรียนหนักมาก บางวันเรียนจนมืดและต้องทำรายงานส่งอาจารย์ผู้สอนหลายชิ้น ถึงแม้จะอยู่หอพักก็ไม่อาจจะเข้าร่วมกิจกรรมได้ ยิ่งถ้ามีบ้านไกลจากมหาวิทยาลัยและต้องเผชิญกับปัญหาการจราจรในกรุงเทพฯ แล้ว ทำให้นักกลับบ้านดึก อาจไม่ปลอดภัยแก่ตัวนิสิตเอง ผู้ปกครองจึงไม่สนับสนุนให้ทำกิจกรรมนิสิต ประกอบกับนิสิตเองก็เร่งเรียนให้จบจะได้มีงานทำไว ๆ จากการสังเกตของนิสิต จะเห็นว่าผู้ทำกิจกรรมมักจะมีผลการเรียนที่ไม่ดี เรียนจบช้า เพราะแบ่งเวลาไม่เป็น จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่นิสิตไม่เข้าร่วมกิจกรรมเพราะไม่เห็นประโยชน์ นอกจากนี้พบว่านิสิตที่เข้าร่วมกิจกรรมมีสาเหตุจากความสนใจของตนเอง และต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ส่วนจำนวนครั้งที่เข้าร่วมกิจกรรมมีหลากหลาย เพราะนิสิตมีอิสระ ไม่เป็นการบังคับแต่ส่วนใหญ่จะเข้าร่วมกิจกรรมประมาณ 1-5 ครั้ง/ภาคการศึกษา หรืออาจเข้าร่วม 10 ครั้งขึ้นไป แล้วแต่ความสนใจต่อกิจกรรมนั้น และนิสิตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

8. การบรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานกิจกรรมนิสิต

ผลการวิจัยด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานกิจกรรมนิสิต พบว่า นิสิตได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตในปัจจุบันนั้น อาจารย์และนิสิตให้ความเห็นว่า นิสิตบรรลุวัตถุประสงค์จากการดำเนินงานกิจกรรมนิสิตในอันดับ 1-6 คือ เกิดการพัฒนาความสามารถทางทักษะสังคม เกิดการพัฒนาบุคลิกภาพ และเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพ เป็นศูนย์กลาง พบปะและแลกเปลี่ยนเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ ได้ฝึกฝนการมีส่วนร่วมในวิถีแห่งประชาธิปไตย ได้เผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย เกิดการพัฒนาสติปัญญาและอารมณ์ ซึ่งสอดคล้อง

คล้องกับวัตถุประสงค์ของทบวงมหาวิทยาลัยที่กำหนดไว้รวม 7 ข้อ เพื่อให้มหาวิทยาลัยทุกแห่ง
ถือปฏิบัติในการดำเนินงานกิจกรรมนิสิต (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2521) และสอดคล้องกับความ
เห็นของนักการศึกษาอีกด้วย (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา 2528, วชิรญา บัวศรี 2525,
सानาวี ขจรศิลป์ 2525, พราคาส 2969, จาไมอัส 1969)

สำหรับการที่นิสิตมีความเห็นด้วยมากเกี่ยวกับการบรรลุวัตถุประสงค์จากการดำเนินงาน
งานกิจกรรมนิสิต ทำให้เกิดการความสามารถทางทักษะสังคมนั้น อาจเป็นเพราะการดำเนินงาน
กิจกรรมนิสิตทำให้นิสิตได้รู้จักการทำงาน การติดต่อหน่วยงาน และบุคคลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการ
มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งเป็นพื้นฐานทางสังคม

ในด้านบรรลุวัตถุประสงค์ โดยเป็นสื่อกลางในการประสานงานและสร้างความ
สัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนิสิตนั้น อาจารย์และนิสิตให้ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้เนื่องจากสังคม
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กลายเป็นสังคมเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนิสิตห่างเหิน
กันมากขึ้น ประกอบกับอาจารย์ส่วนใหญ่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมนิสิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย
(อนันต์ ภูววรรณ, 2518, ชูชีพ พุทธิประเสริฐ 2524, รัชณี คำแสน 2524, ชื่นอารมณ
ภาระพดี 2525, อีระพงศ์ ประสงค์ลาภ, 2528)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรมีการกระตุ้นให้จัดกิจกรรมเสริมความสัมพันธ์ระหว่าง
อาจารย์และนิสิตมากขึ้น ที่เป็นไปได้มากที่สุดก็คือการจัดแข่งขันกีฬาระหว่างอาจารย์และนิสิต
โดยมีผู้เล่นเป็นอาจารย์และนิสิตอยู่ในทีมเดียวกัน หรือการจัดงานพบปะอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นต้น
เพื่อเป็นพื้นฐานให้ความเข้าใจอันดีต่อกัน

9. ผลที่นิสิตได้รับจากการทำกิจกรรมนิสิต

จากการวิจัยพบว่า อาจารย์และนิสิตให้ความเห็นเกี่ยวกับผลที่นิสิตได้รับจาก
การทำกิจกรรมนิสิตในอันดับ 1-6 คือ มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความ
เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี กล้าแสดงออกทางความคิดและความรู้สึก ความเข้าใจตนเองและผู้อื่น
ใจกว้างยอมรับความคิดเห็นหรือวิธีการที่แตกต่าง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นับว่ามีความสอดคล้อง
ตรงกันกับผลการวิจัยที่ฝ่ายวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำการศึกษาเรื่องคุณภาพ
บัณฑิตและปัจจัยส่งผลต่อคุณภาพบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในส่วนที่เกี่ยวกับการรับรู้ประโยชน์
ที่ได้รับจากการที่ร่วมกิจกรรมนิสิต ที่ปรากฏผลว่า นิสิตเห็นด้วยในระดับมาก เกี่ยวกับผลที่ได้รับ
จากการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตคือ ทำให้มีมนุษยสัมพันธ์ดีขึ้น ทำให้เป็นผู้นำมากขึ้น (ฝ่ายวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานกิจกรรม นิสิต ซึ่งนักการศึกษา วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2528) สำเนา ขจรศิลป์ (2529) ได้ กล่าวไว้ว่า เพื่อให้นักศึกษาก้าวหน้าขึ้นเพื่อฝึกงานการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เพื่อฝึกความคิดและ ตัดสินใจ เพื่อพัฒนาความสามารถในความสัมพันธ์ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น และ เมื่อพิจารณา จากแนวนโยบายการส่งเสริมกิจกรรมนิสิตในปัจจุบัน ของผู้บริหารกิจการนิสิตคนปัจจุบัน ที่ปรากฏ จากข้อสัมภาษณ์พบว่า ฝ่ายกิจการนิสิตได้พยายามเน้นส่งเสริมการพัฒนา นิสิตด้านความเป็นผู้นำ มีน้ำใจ ความสามัคคี ความรับผิดชอบ จึงสรุปได้ว่า ผลการวิจัย ผลที่นิสิตได้รับจากการ ทำกิจกรรมนิสิตในปัจจุบัน สอดคล้องกับแนวนโยบายการส่งเสริมกิจกรรมนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ และการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนิสิตในปัจจุบันได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่พอสมควร

ส่วนข้อที่นิสิตและอาจารย์ ให้ความเห็นเกี่ยวกับผลที่นิสิตได้รับจากการทำกิจกรรม มีค่าต่ำสุดคือ เพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการและสติปัญญานั้น อาจเนื่องมาจากกิจกรรมที่นิสิตจัดกัน ปัจจุบันจะเป็นการดำเนินงานที่สืบทอดเจตนารมณ์ของรุ่นที่เป็นส่วนใหญ่ รุ่นที่ได้มีตัวอย่างใน การเขียนโครงการต่าง ๆ ไว้ให้พร้อม รุ่นหนึ่งเพียงแต่เปลี่ยนวัน เดือน ปี ก็เดินหนังสือได้ และจำนวนโครงการที่ทำได้เท่าเดิม ไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงมาก จึงไม่ได้เพิ่มพูนความรู้ทาง วิชาการและสติปัญญาแก่นิสิต กิจกรรมด้านวิชาการควรที่นิสิตจะจัดให้สมบูรณ์แบบที่มีการจัด เพียงครั้งเดียวเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่งานเกษตรแห่งชาติ แต่นิสิตก็ไม่ได้ร่วมมือเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ

มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนงบประมาณที่นิสิตแต่ละชมรมกิจกรรม ตลอดจน สโมสรคณะต่าง ๆ จัดสัปดาห์แนะนำชมรม พร้อมทั้งแสดงผลงานของชมรมหรือคณะ ภาคการ ศึกษาละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ นิสิตตื่นตัวในการทำงานและแสวงหาความรู้ทางวิชา การเพิ่มขึ้น อีกทั้ง เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางวิชาการ

10. สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องต่อการทำกิจกรรมนิสิต

ด้านสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ และนิสิตและระหว่างนิสิตด้วยกัน โครงสร้างการบริหารงานของมหาวิทยาลัย การบริการของ มหาวิทยาลัยรวมทั้งค่านิยมในการอยู่ร่วมกันของนิสิต ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ซึ่งมีผลกระทบต่อ การดำเนินงานกิจกรรมนิสิต จากผลการวิจัยพบว่า เมื่อมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์โอนมาสังกัด

กับทบวงมหาวิทยาลัยและมีการแบ่งส่วนการบริหารภายในของมหาวิทยาลัย แยกเอาส่วนที่ดูแลกิจกรรมนิสิตอยู่ในฝ่ายกิจการนิสิตนั้น การดำเนินงานส่งเสริมการพัฒนานิสิตค่อนข้างแยกออกจากการพัฒนาวิชาการมากขึ้น จนในปัจจุบันมหาวิทยาลัยมีแนวคิดเพื่อผสมผสานกิจกรรมด้านวิชาการและนิสิตไปด้วยกัน เพื่อพัฒนานิสิตให้มีศักยภาพสูงสุด นอกจากนี้ ในช่วงแรกมหาวิทยาลัยยังมีขนาดเล็ก ทั้งในแง่ปริมาณบุคลากรของมหาวิทยาลัย จำนวนนิสิต สาขาวิชาที่เปิดสอน รวมทั้งอาคารสถานที่ ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนิสิตตลอดจนระหว่างนิสิตด้วยกัน จึงมีความใกล้ชิดสนิทสนมกลมเกลียว การสร้างค่านิยมในการอยู่ร่วมกันแบบระบบที่ปกครองน้อง ไปด้วยความราบรื่น แต่ต่อมาเมื่อสังคมในมหาวิทยาลัยขยายมากขึ้น ทั้งสาขาวิชาที่เพิ่มมากขึ้น จำนวนนิสิต อาจารย์ และบุคลากรในมหาวิทยาลัยมากขึ้นความเป็นอยู่ที่มีสภาพเหมือนสังคมชนบทก็เปลี่ยนแปลงไปทางสังคมเมืองเกิดขึ้น คือ การดำรงชีวิตแบบตัวใครตัวมันมากขึ้น ความเอื้ออาทรกันลดน้อยถอยลง การร่วมมือในการกระทำกิจกรรมเพื่อส่วนรวมก็ลดน้อยลง ยกเว้นกิจกรรมนั้น ๆ นิสิตจะสนใจหรือได้ประโยชน์ต่อตัวเขาจริง ๆ ตลอดทั้งระบบการเป็นอยู่แบบที่ปกครองน้อง ก็เสื่อมถอยไปจากเดิม เนื่องจากการนำไปใช้อย่างผิด ๆ ของนิสิตเอง (สิทธิชัย เกษตรเกษม: สัมภาษณ์) สภาพการขยายตัวดังกล่าวของมหาวิทยาลัย จึงส่งผลกระทบต่อระบบการอยู่ร่วมกันในสังคมของมหาวิทยาลัย และการดำเนินงานกิจกรรมนิสิตซึ่งถูกปรับเปลี่ยนเพื่อให้ความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น นอกจากนี้จากผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย ที่มีเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานกิจกรรมนิสิตในปัจจุบัน ตามความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิต พบว่า อาจารย์และนิสิตมีความเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมนิสิตคือ ได้รับความสะดวกด้านสถานที่สำหรับการจัดกิจกรรม ผู้บริหารให้โอกาสนิสิตในการเข้าพบเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับกิจกรรมตลอดทั้งนิสิตมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน นอกจากนี้จากปัญหาที่อาจารย์และนิสิตไม่เข้าร่วมกิจกรรมนิสิตนั้น จะเห็นได้ว่าการดำเนินงานกิจกรรมนิสิตนั้น มีบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วยกัน 3 ฝ่าย คือ ผู้บริหาร อาจารย์ และนิสิต คือ ผู้บริหารเป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยจึงควรเห็นความสำคัญของการพัฒนานิสิตในด้านต่าง ๆ ควรจะเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมนิสิต (สุกัญญา ทัศณม, 2531) โดยมีการวางนโยบายเกี่ยวกับกิจกรรมนิสิตให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับนิสิตดำเนินงานได้ถูกต้อง ส่งเสริมให้อาจารย์มีการพัฒนาการเรียนการสอนในรูปแบบต่างๆ นานาวัตกรรมทางเทคโนโลยีมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน และสร้างขวัญกำลังใจให้กับอาจารย์ผู้รับผิดชอบด้านกิจกรรมนิสิต ตลอดทั้งเอาใจใส่ต่อบริการที่นิสิตพึงได้รับ

ส่วนอาจารย์นั้น เป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับนิสิต เป็นผู้ทราบถึงพฤติกรรม ความสนใจ ความต้องการ และความคิดเห็นของนิสิต การให้ความร่วมมือถือว่าเป็นหน้าที่ที่ต้องให้ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนิสิตโดยตรง คือ นิสิต นิสิตต้องมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน มีความเอื้ออาทรต่อกัน เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน การดำเนินกิจกรรมนิสิตจึงจะบรรลุเป้าประสงค์ที่วางไว้ เพื่อการพัฒนานิสิตให้เป็นคนสมบูรณ์นั่นเอง ส่วนข้อที่อาจารย์และนิสิตให้ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ อาจารย์ให้งานน้อยลง เพื่อให้ให้นิสิตมีเวลาทำกิจกรรมนิสิตนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าถ้านิสิตแบ่ง เวลาการเรียนกับการทำกิจกรรมได้ถูกต้องแล้ว ไม่ว่าผู้สอนจะให้งานมากหรือน้อยก็ไม่มีผลต่อการดำเนินกิจกรรมนิสิต

ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกมหาวิทยาลัย ที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานกิจกรรมนิสิต ซึ่งได้แก่ ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมของประเทศ โดยเฉพาะด้านการเมืองปกครองของประเทศนั้นในทัศนะของผู้วิจัยเห็นว่า มีผลกระทบต่อการดำเนินกิจกรรมนิสิต เป็นอย่างทาก ดังจะเห็นได้จากการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองใน พ.ศ.2501 เป็นผลทำให้ความสนใจของนิสิตทางการเมืองชะงัก และในปี พ.ศ.2516 ซึ่งมีเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เข้าสู่ยุคประชาธิปไตยแบ่งบาน มีผลให้นิสิตตื่นตัวในทางสร้างสรรค์แบบการปกครองตนเองของนิสิต เรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารงานขององค์การนิสิต เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบการปกครองประเทศคือ เปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารงานองค์การนิสิตจากองค์การบริหารและคณะกรรมการปกครอง มาเป็นองค์การนิสิต ซึ่งประกอบด้วย สภานิสิต องค์การบริหารและคณะกรรมการตุลาการ ทั้งมีการเข้าร่วมกิจกรรมกับสถาบันอื่น ๆ ในรูปองค์กรร่วม ซึ่งใช้ชื่อว่าศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย เน้นกิจกรรมเพื่อพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน นอกจากนี้เมื่อมีเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงทางการเมือง ใน พ.ศ.2519 โดยคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน มีคำสั่งที่ 42/2519 ระงับกิจกรรมนิสิตในรูปต่างๆ ที่จัดตั้งขึ้นภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งได้แก่ องค์การนิสิต สโมสร สภาพรรค ชมรม และกลุ่มต่าง ๆ ทั้งกำหนดให้มหาวิทยาลัยและอาจารย์มีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมนิสิตมากขึ้น ประเภทกิจกรรมที่เคยได้รับส่งเสริมคงเหลือเพียงกิจกรรมกีฬาและกิจกรรมดนตรีเท่านั้น ส่วนสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่แปรเปลี่ยนก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว สังคมเมืองเข้ามาแทนที่สังคมชนบท วิถีชีวิตที่ถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน ก็เปลี่ยนเป็นระบบตัวใครตัวมัน เพราะทุกคนต้องเร่งรีบสร้างความมั่นคงให้ตนเอง เพื่อปากท้องของตน จากสภาพการแข่งขันเพื่ออาชีพ

ทำให้บัณฑิตมุ่งเรียนเพื่อเร่งจบการศึกษา ทำให้มีโอกาที่จะได้พัฒนาตนเองด้วยการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตน้อยลง

จึงสรุปได้ว่า ในการดำเนินงานกิจกรรมนิสิตนั้น สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยมีส่วนมาเกี่ยวข้อง ซึ่งกิจกรรมนิสิตจะจัดได้ดีหรือเหมาะสมหรือไม่ ขึ้นกับองค์ประกอบหลายประการ เช่น การบริหารงานของมหาวิทยาลัย โครงสร้างการบริหารงานของมหาวิทยาลัย นโยบายในการส่งเสริมการดำเนินงานด้านกิจกรรมนิสิต ระบบการเรียนการสอนการบริการของมหาวิทยาลัย รวมทั้งค่านิยมการอยู่ร่วมกันของนิสิต สอดคล้องกับคากล่าวของนักการศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรในการพัฒนานิสิตที่สำคัญ คือ 1. ความชัดเจนและความคงเส้นคงวาของวัตถุประสงค์ของสถาบัน 2. ขนาดของสถาบัน 3. หลักสูตรการสอนและการประเมินผล 4. คณาจารย์และผู้บริหาร 5. กลุ่มนิสิต (Chickering, 1973) นอกจากนี้ ขึ้นกับสถานการณ์ของการเมืองการปกครองของประเทศ สภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

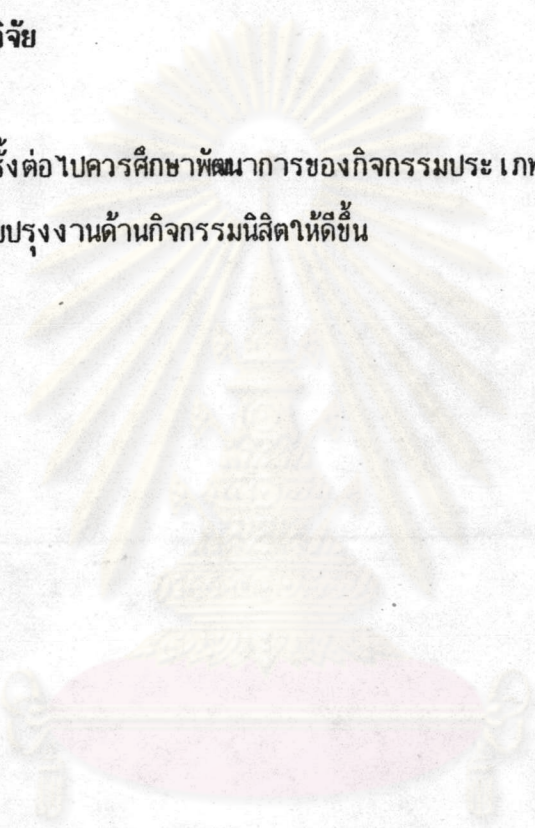
12. การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนานิสิต

การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนานิสิต จากผลการวิจัย พบว่า อาจารย์และนิสิตเห็นว่า ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรม เพื่อให้นิสิตเห็นความสำคัญและภาคภูมิใจในประเพณีและวัฒนธรรมของชาติ เนื่องจากคนไทยทั้งชาติกำลังถูกมอมเมาและบางส่วนได้ถูกครอบงำ ด้วยศิลปะเพื่อการค้าและการโฆษณาสารพัดวิธีให้หลงไหลไปตามกระแสวัฒนธรรมใหม่ที่นักธุรกิจยึดเย็บค้าด้วยการปลุกฝังค่านิยมแปลก ๆ ที่เข้าถึงได้ง่าย โดยการใช้จ่ายเงินซื้อและผลกำไรตกไปอยู่ในกำมือของผู้ชักนำเหล่านั้น จนทำให้คนไทยบางส่วนมองการกระทำแบบไทย ๆ หรืออะไรที่เป็นของไทยเป็นของล้าสมัยไปหมด แม้แต่ดนตรีไทย ก็พลอยตกเป็นของล้าสมัยสำหรับคนรุ่นใหม่ ที่กำหนดมาตรฐานแห่งค่านิยมกันขึ้นมาในทางที่ว่า การบริโภคอุปโภคของนอก และการนิยมของนอกเป็นรสนิยมที่สูงและทันสมัย (สันทัต ตะศิวนิช, 2529) อีกทั้งการจัดกิจกรรมด้านส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรมนั้นเข้างบประมาณมาก และบางหน่วยงานก็มีหน้าที่ด้านนี้อยู่แล้ว ถ้ามหาวิทยาลัยใช้โอกาสในการขอเข้าร่วมงานด้วยก็จะเป็นการประหยัดและได้ประโยชน์มากสุดในการพัฒนานิสิต อีกทั้งนิสิตยังได้ประสบการณ์ตรงมากขึ้น ในการประสานงานกับหน่วยงานและบุคคลภายนอกในการทำกิจกรรมนิสิต ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของนิสิตที่ว่า จัดประสบการณ์การให้นิสิตได้ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกในการทำกิจกรรมนิสิต นอกจากนี้ อาจารย์มีความเห็นว่า ควรเชิญ

และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ความเห็นชอบในการปกครอง แบบประชาธิปไตย มีความรักและ
 เทอดทูนชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ความเป็นผู้มีพลานามัยสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิต
 ใจ ความสามารถในการพึ่งตนเองและมีอุดมคติ ความภาคภูมิใจและรู้จักทำงานบูรณาการศิลปวัฒนธรรม
 ความเสียสละ เมตตาอารี กตัญญูทศเวที กล้าหาญและสามัคคีกัน

ข้อเสนอแนะ เพื่อการวิจัย

การวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาพัฒนาการของกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ให้ลุ่มลึก เพื่อนำ
 ผลจากการวิจัยมาปรับปรุงงานด้านกิจกรรมนิสิตให้ดีขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย